

Sømna
kommune

Tilstandsrapport og årsberetning

Sømna kommune 2022

Innhold

1.	Kommunedirektørens forord.....	3
2.	Rapportens formål	6
3.	Utviklingstrekk i Sømna.....	8
3.1	Befolkning	8
3.2	Folkehelse	13
4.	Organisasjon og styring	15
4.1	Sykefravær	16
4.2	Politiske råd og utvalg	17
5.	Likestilling, diskriminering og etikk	22
6.	Internkontroll	24
7.	Økonomi - Regnskap	27
7.1	Driftsregnskapet - § 5-4 Bevilgningsoversikt drift første ledd	28
7.1.1	Sum generelle driftsinntekter.....	28
7.1.2	Finansinntekter/-utgifter	29
7.1.3	Disponering eller dekning av netto driftsresultat.....	29
7.2	Driftsregnskapet - § 5-4 Bevilgningsoversikt drift andre ledd	30
7.3	Investeringsregnskapet - § 5-5 Bevilgningsoversikt investering første ledd.....	31
7.3.1	Sum investeringsutgifter.....	31
7.3.2	Sum investeringsinntekter	31
7.3.3	Videre utlån.....	32
7.3.4	Sum overføring fra drift og netto avsetninger	32
7.4	Investeringsregnskapet - § 5-5 Bevilgningsoversikt investering andre ledd.....	33
7.5	Momskompensasjon	35
7.6	Selvkost	36
7.7	Pensjon.....	36
7.8	Langsiktige lån	37
7.9	Fond	37
8.	Planstatus.....	38
9.	Kommunen som samfunnsaktør - drift, utvikling og måloppnåelse	39
9.1	Kommunedirektøren med stab	42
9.1.1	Økonomi.....	43
9.1.2	HR.....	44
9.1.3	Plan, miljø og utvikling	45
9.1.4	Servicetorg, arkiv og politisk sekretariat.....	47

9.1.5 Interkommunale samarbeid.....	47
9.2 Oppvekst og kultur	48
9.2.1 Barnehage	49
9.2.2 Skole.....	51
9.2.3 Kulturskole	54
9.2.4 Kultur og frivillighet.....	56
9.2.5 Flyktningetjenesten	60
9.2.6 Interkommunalt samarbeid i oppvekst og kultursektoren	61
9.3 Helse og velferd	62
9.3.1 Pleie og omsorg	64
9.3.2 Helse.....	70
9.3.3.Bo- og oppfølgingstjenesten.....	75
9.3.4 Interkommunale tjenester	78
9.4 Teknisk, landbruk og næring.....	82
9.4.1 Teknisk	86
9.4.2 Eiendom	86
9.4.3 Landbruk	91
9.4.4 Næring.....	95
9.4.5 IKT.....	97
9.5 Helgeland rehabilitering	99
10. Investeringsprosjekter.....	100
11. Oppfølging av politiske vedtak	102

1. Kommunedirektørens forord

2022 har vært et nytt år med høyt aktivitetsnivå i Sømna kommune. Krevende år med pandemi ble tragisk nok avløst av en meningsløs krig i Ukraina. Store materielle ødeleggelser og menneskelige lidelser har gjort at store menneskemengder nærmest over natten ble drevet på flukt. Selvsagt skal trygge Norge, og lille Sømna, bidra når uskyldige medmennesker trenger beskyttelse. Jeg er derfor både glad og stolt av å være leder i en kommune der vi på kort tid har klart å hive oss rundt og tatt imot så mange familier. Det er også godt å registrere at våre politikere også for 2023 har vedtatt å ta imot enda flere. Dette er viktig selv om det vil kreve ekstra innsats av både barnehage, skole, helse, teknisk og sosiale tjenester. Reetablering av flyktningetjenesten har selvsagt vært viktig for å koordinere det hele. Ekstra kjekt er det også å registrere de positive bidragene hver og en av våre nye sambygdinger bidrar med til lokalsamfunnet vårt.

Arbeidet med å tilpasse driften til økonomiske rammer er en krevende, men like fullt en kontinuerlig jobb for enhver kommune. Jeg opplever at ansatte, tillitsvalgte, ledere og politisk nivå bidrar i denne jobben, og skal derfor ha mye av æren for at vi også for 2022 klarer å levere et resultat på rett side av nullen. Prioritering er krevende, men like fullt nødvendig skal vi også i fortsettelsen klare å opprettholde kvalitet i tjenestene, økonomisk bærekraft og sikre handlingsrom for nye prioriteringer. Siste to års overskudd tilsvarer for eksempel de beløpene som kommunen har satt av til å bygge ny brannstasjon og barnehage i Vik.

Sømna kommune er viktig for Sømneværingene. Naturlig nok opplever vi også stor oppmerksomhet på viktige tjenesteområder. Dette fokuset er i seg selv ikke unyttig, og bidrar til at vi skjerper oss. Etablering av felles landbrukskontor, samarbeid innen brann og redning, samt etablering av felles legevakt, er saker som det har vært uttrykt ulik oppfatning om, og som kommunestyret har gjort vedtak om siste året. Uansett standpunkt, har alle et uttrykt mål om gode og forsvarlige tjenester innenfor rammene av lovpålagte krav og effektiv ressursbruk. I 2022 har vi beklageligvis hatt noen enkeltsaker inne pleie- og omsorg der vi ikke har klart å levere innenfor forsvarlighetskravet. Dette har vært saker som har vært krevende for både brukere, pårørende, men også for våre ansatte. Det har vært rett og nødvendig av meg som øverste ansvarlig leder å beklage overfor pårørende i saker der vi ikke har klart å levere slik vi alle har hatt som intensjon. Etter gjennomgang ser vi at mye kunne vært unngått med bedre rutiner

og prosedyrer, samt systematisk opplæring, dokumentasjon og evaluering. Jeg opplever at det i etterkant av hendelsene har vært jobbet godt og systematisk av ledere og tilsatte for å redusere risiko for nye uønskede hendelser. Selv om det har vært noen uheldige situasjoner som det er satt fokus på, er det viktig for meg også å være tydelig på at vi i Sømna i det alt vesentlige leverer svært gode pleie- og omsorgstjenester. Dette mye takket være dyktige og dedikerte ansatte. Både styrking av helsestasjonen og etablering av aktivitetstilbud for eldre er viktige satsninger som er blitt godt tatt imot. Skal vi klare å fortsette den positive trenden og det kontinuerlige forbedringsarbeidet, må vi hjelpe hverandre med å rette blikket fremover, og ikke måle dagens tjeneste på det som kunne vært annerledes i fortid.

Arbeidet med å sikre fortsatt drift ved Helgeland rehabilitering gjennom etablering av interkommunalt selskap og nytt anbud med Helse Nord har gjennom hele 2022 lagt beslag på svært mye ressurser, både administrativt og politisk. Når så mange kommuner på Helgeland nå ønsker å etablere et interkommunalt selskap for å sikre forsvarlige rehabiliteringstjenester både til kommuner og spesialisthelsetjenester, så er dette fordi kommunene nå ser at det kun er gjennom samarbeid vi vil kunne møte demografisk utvikling, opprettholde bæreevne, samt tilby viktige tjenester til innbyggeren på Helgeland. Tjenester, som for de som trenger disse, ikke sjelden betyr forskjellen mellom å klare seg selv eller være avhengig av omfattende tjenester fra det offentlige. Det som gjenstår nå, er at Helse Nord tar sitt sørge-for-ansvar, og gjennom tildeling bidrar til å sikre et bærekraftig tilbud på Helgeland og i Sømna. Dette siste har utrolig nok kanskje vært det mest krevende. Derfor har det store engasjementet fra politikere, brukerorganisasjoner, og aksjonsgruppen vært så viktige bidrag i vår felles innsats for at Helse nord skal forstå og bidra til at viktige tjenester sikrest også frem i tid.

Sømna kommune leverer jevnt over gode tjenester til innbyggerne sine. Dette bekreftes gjennom ulike nasjonale målinger som kommunebarometeret, åpenhetsbarometeret og kvalitetsindeksen 2022. Når kommunen blir kåret til årets frivillighetskommune, betyr dette også at vi har gjort noe riktig i måten vi legger til rette for at frivilligheten skal ha gode kår for det viktige arbeidet de legger ned for at det skal være godt å bo og leve i Sømna. At mye går bra betyr ikke at det ikke er forbedringspunkter som vi hele tiden må jobbe med. Dette er en del av det kontinuerlige forbedringsarbeidet som vi ønsker å etablere som kultur gjennom at vi i 2022 har innført lovpålagt system for internkontroll. Gjennom ros-analyser og aktivt bruk av avvikssystemet har ledere og ansatte fått innføring både i et system, men like fullt en måte å tenke, der avvik også skal ses på som noe positivt som både leder til læring og forbedring.

Tverrfaglig innsats har over tid vært en viktig tilnærming i Sømna kommune. Både arbeidet ved helsestasjon og det viktige arbeidet som gjøres i samhandlingsteam for barn og unge bidrar til at vi i større grad evner å være i forkant, at vi treffer med innsatsen og at tjenestene får til bedre samhandling med brukeren i sentrum.

Kommunens vedtatte verdier er SPIR. **S**amarbeid, **P**rofesjonalitet, **I**møtekommenhet og **R**espekt er edle verdier som vi ønsker skal kjennetegne oss i alt vi gjør og formidler enten skriftlig eller muntlig. Klarer vi i fellesskap å holde disse verdiene høyt, vil samtidig legge til et godt grunnlag for å beholde vår attraktivitet som en kommune som trekker til seg både innbyggere og nye tilsatte. De ansatte er kommunens viktigste ressurs. Uten alle våre dyktige ansatte hadde vi ikke klart å levere så gode tjenester til innbyggerne som det blir gjort ute i alle enhetene. Samarbeidet med våre tillitsvalgte har til tross for noen krevende saker, vært svært konstruktivt gjennom hele 2022. Medvirkningen fra tillitsvalgte og vernetjenesten er et viktig korrektiv når en står i vanskelige avveininger. Derfor ønsker jeg å rette en stor takk til både ansatte og tillitsvalgte for innsatsen i året som har gått.

Det er også naturlig å takke politikerne i Sømna for samarbeidet. Sakene har vært mange og diskusjonene har til tider vært tøffe. Jeg opplever likevel at hovedfokuset har vært å løfte i lag og å spille hverandre gode. Visjonen for Sømna kommune står fast; Den grønne Helgelandskommunen som leverer.

Sømna, 31.03.23

Arne Johansen

Kommunedirektør

2. Rapportens formål

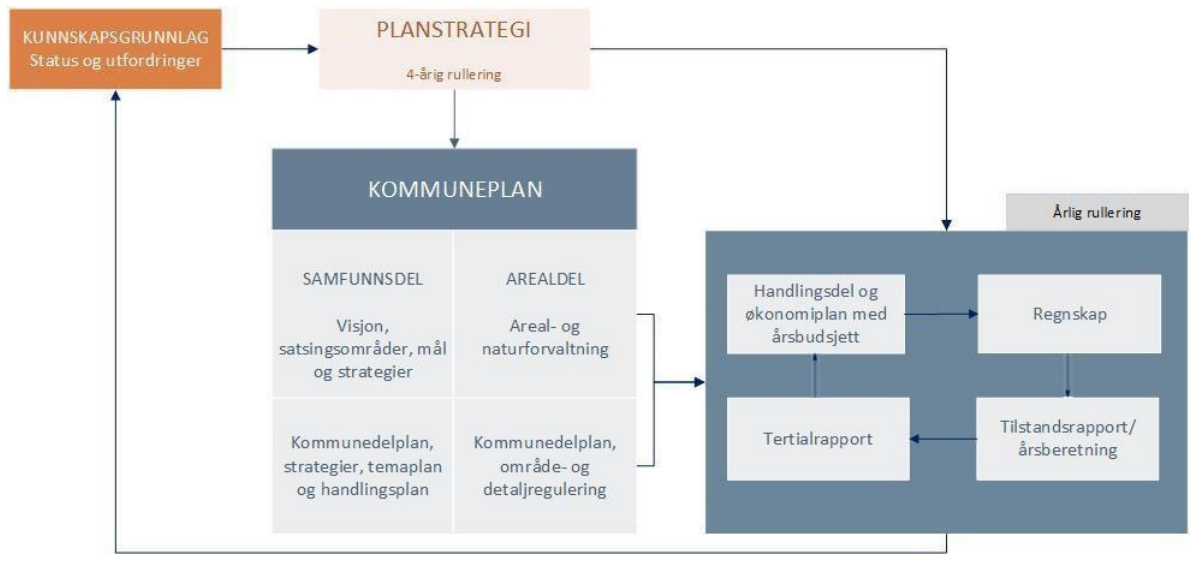
Fra og med 2021 har kommunens tilstandsrapport og årsberetning vært slått sammen. Bakgrunnen for dette er at det er mye felles rapportering i disse dokumentene og det er ønskelig å forenkle dette.

I kommuneloven er det gitt regler om utarbeiding av årsberetning og innholdet i denne. Det skal være en samlet årsberetning for hele kommunen der følgende skal belyses:

- Forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.
- Vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyret premisser.
- Kommunens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne.
- Tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.
- Den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling.

Sømna kommunes tilstandsrapport er administrasjonens rapport til kommunestyret om ressursbruk og resultater i året som gikk. Tilstandsrapporten skal synliggjøre hvordan vedtatte mål og tiltak har blitt fulgt opp, og rapporten vil presentere et utvalg av små og store hendelser som samlet beskriver hvordan Sømna kommune har løst sine oppgaver som tjenesteproducent og samfunnsutvikler i 2022.

Det er et mål at tilstandsrapporten synliggjør hvordan kommuneplandokumentene, kommunedelplaner og temaplaner samt kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan og årsbudsjett følges opp. På denne måten styrkes Sømna kommunes plan- og styringssystem, og muligheten for demokratisk styring og kontroll forbedres. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars.

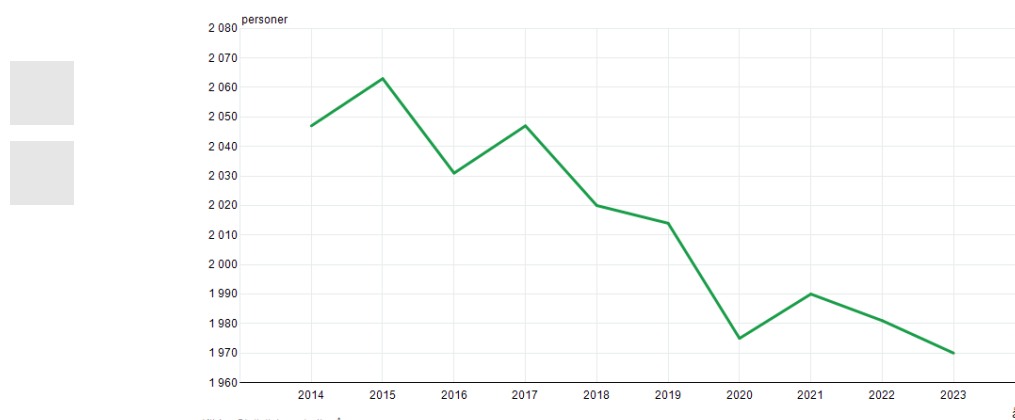

3. Utviklingstrekk i Sømna

3.1 Befolkning

Ved utgangen av 2022 hadde Sømna kommune 1970 innbyggere. En nedgang på 11 personer fra året før. Totalt var det en økning i folketallet for hele Nordland i 2022 på 894 personer. Dette skyldes i stor grad høy innvandring, spesielt fra Ukraina. I Sømna bosatte vi 45 flyktninger i 2022. Av disse var 15 barn.

07459: Befolkning, etter år. Sømna, Personer.

Kilde: Statistisk sentralbyrå 2022: Befolkning, <https://www.ssb.no/statbank/table/07459/tableViewLayout1/>

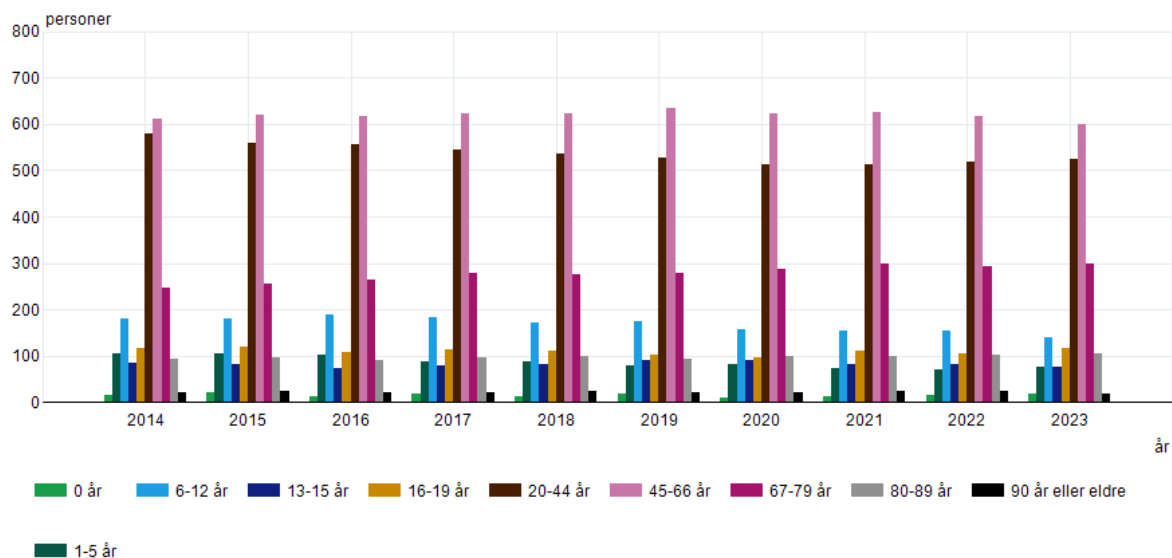
Utviklingen i folketall påvirkes av fødselstall, dødstall, innvandring, utvandring og innenlandsk flytting og utflytting.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fødde	23	10	18	11	16	9	12	18	15
Døde	18	36	15	23	25	16	20	24	29
Fødselsoverskudd	5	-26	3	-12	-9	-7	-8	-6	-14
Innflytting	91	85	101	103	95	89	111	77	105
Utflytting	80	91	88	119	94	121	89	80	102

I 2022 ble det født 15 barn i Sømna og 29 innbyggere døde. Nettoinnflyttingen til Sømna var på 3 personer i 2022.

Alderssammensetning ved utgangen av 2022

07459: Befolkning, etter alder og år. Sømna, Personer.

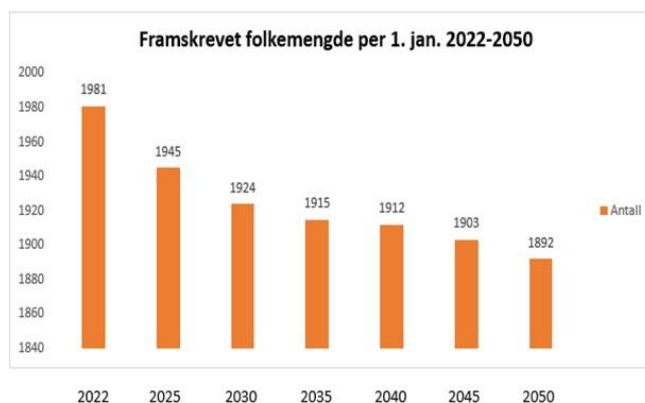
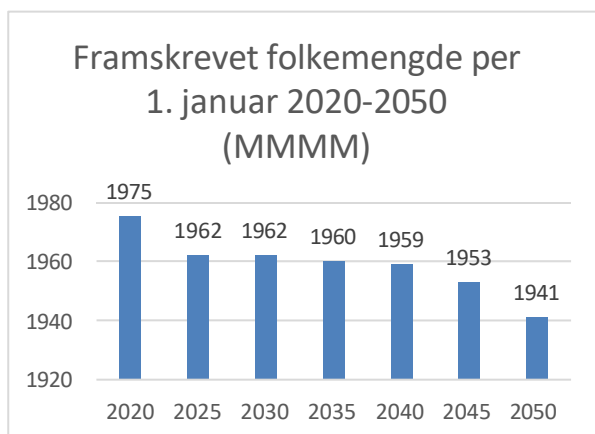

Kilde: Statistisk sentralbyrå

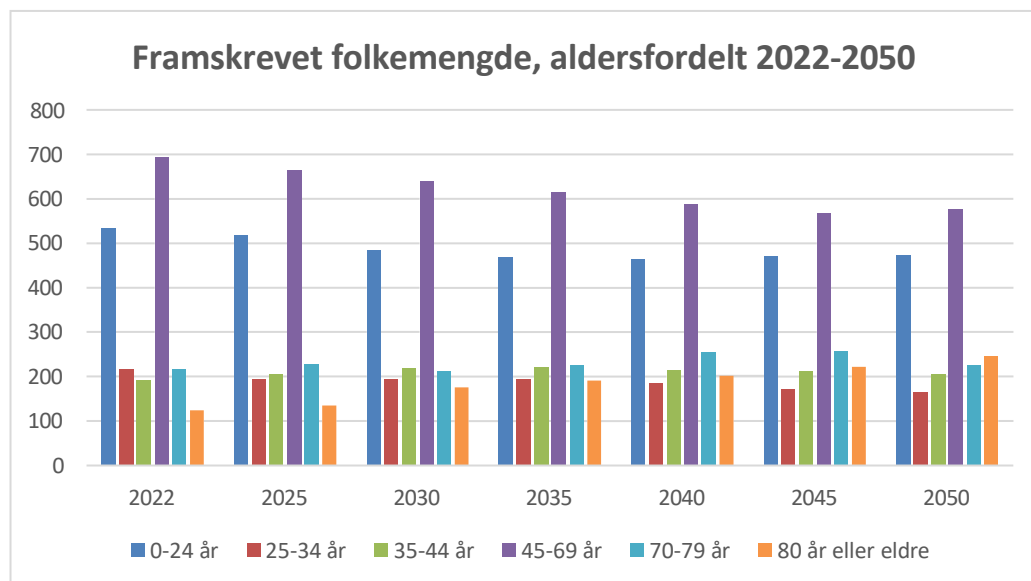
Kunnskap om befolknings sammensetninger og utviklingen av denne danner grunnlaget for planlegging av fremtidens tjenestebehov og hvilke hensyn som bør ivaretas. Denne kunnskapen ligger til grunn for å vurdere muligheter og utfordringer i framtiden.

Det er umulig å forutsi den framtidige utviklingen helt nøyaktig. Det legges til grunn statistiske forventninger til flytting, fruktbarhet, dødelighet og innvandring i befolkningsframskrivingene, men virkeligheten kan avvike fra disse forventningene. Derfor er det noe usikkerhet knyttet til prognosene. Det ble i august 2022 presentert nye prognoser for befolkningsutviklingen nasjonalt og lokalt.

Med utgangspunkt i det statistiske hovedalternativet (MMMM), som legger middels fruktbarhet, innenlands flytting og innvandring til grunn, kan man fortsatt forvente en befolkningsnedgang i Sømna i perioden 2022-2050. Som tabellen under viser, forventes folketallet å falle fra 1981 personer 1. januar 2022 til 1924 personer i 2030, 1912 personer i 2040 og 1892 personer i 2050. Diagrammet til høyre viser befolkningsframskrivingen fra 1. jan. 2020. Bare på 2 år er det en drastisk negativ utvikling i prognosene.

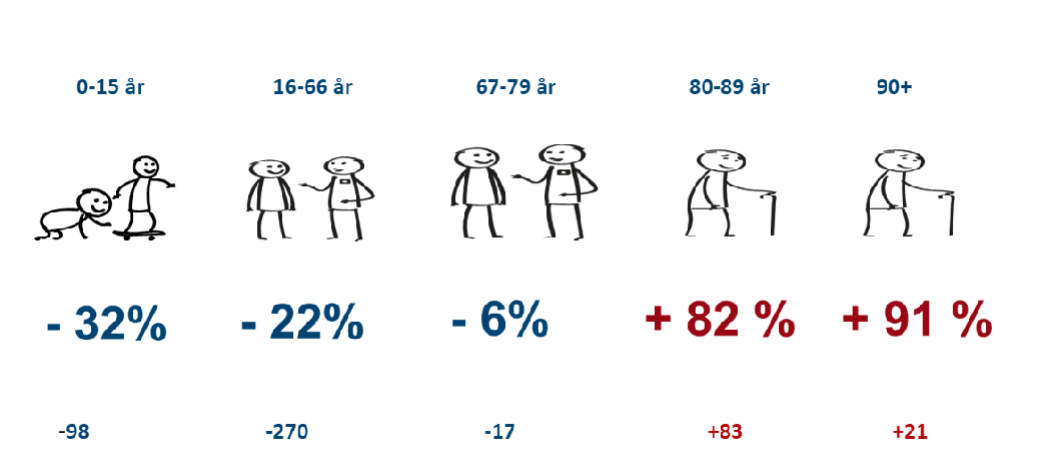

Ser man nærmere på hovedalternativets prognoser for alderssammensetningen i befolkningen er den overordnede tendensen at befolkningen er aldrende, men det er færre antall eldre enn prognosene viste for 2 år siden. Det er forventet 246 personer over 80 år i 2050, mens det for 2 år siden var forventet 283 personer over 80 år. Den samme utviklingen ser vi i aldersgruppen 70-79 år. Det er en tydelig nedgang i samlet antall barn og unge i kommunen fra 535 personer i alderen 0-24 år i 2022 til 468 personer i samme aldersgruppe i 2035. I 2050 vil det derimot skje en liten økning på 5 personer.

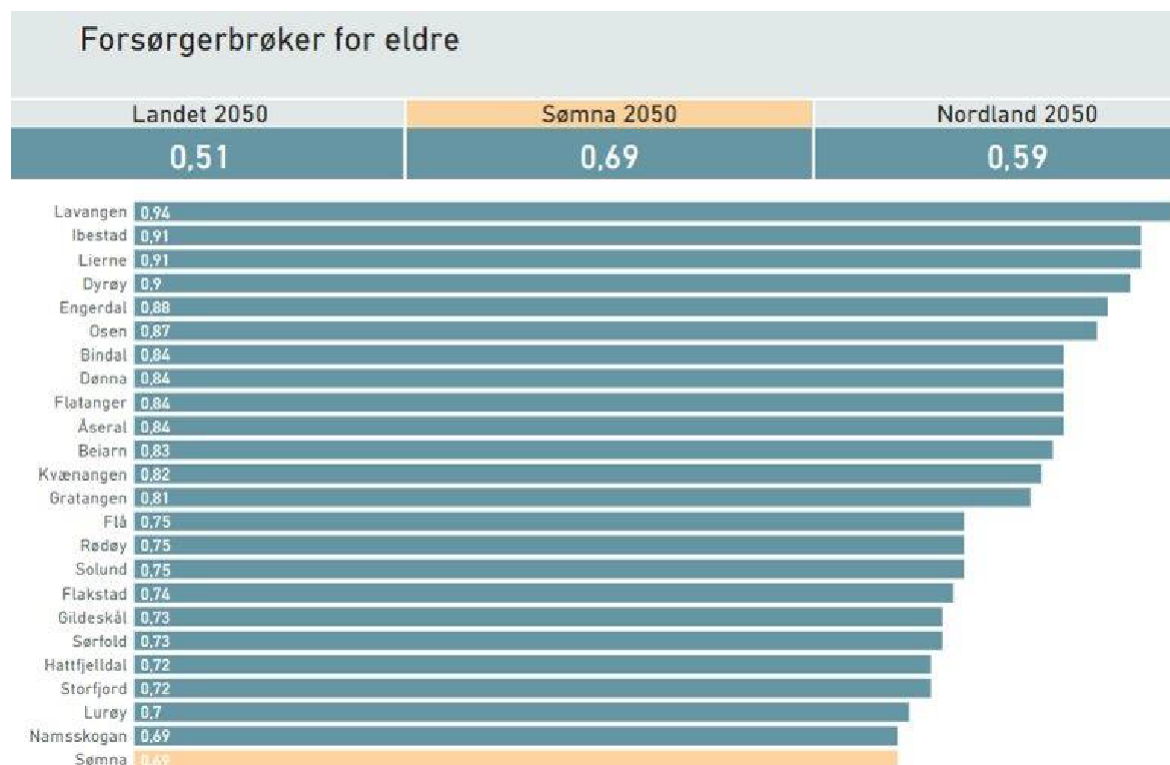
Kilde: SSB 2022

Oppsummert kan prognosene fremstilles slik:

Forsørgerbrøk

Forsørgerbrøken synliggjør hvor mange innbyggere kommunen har over 65 år i forhold til andelen av innbyggere i alderen 20-64 år. Jo større dette tallet er, jo flere innbyggere over 65 år er det per innbygger i alderen 20-64 år. Med en høy forsørgerbrøk er det med andre ord færre yrkesaktive til å forsørge gruppen av eldre innbyggere.

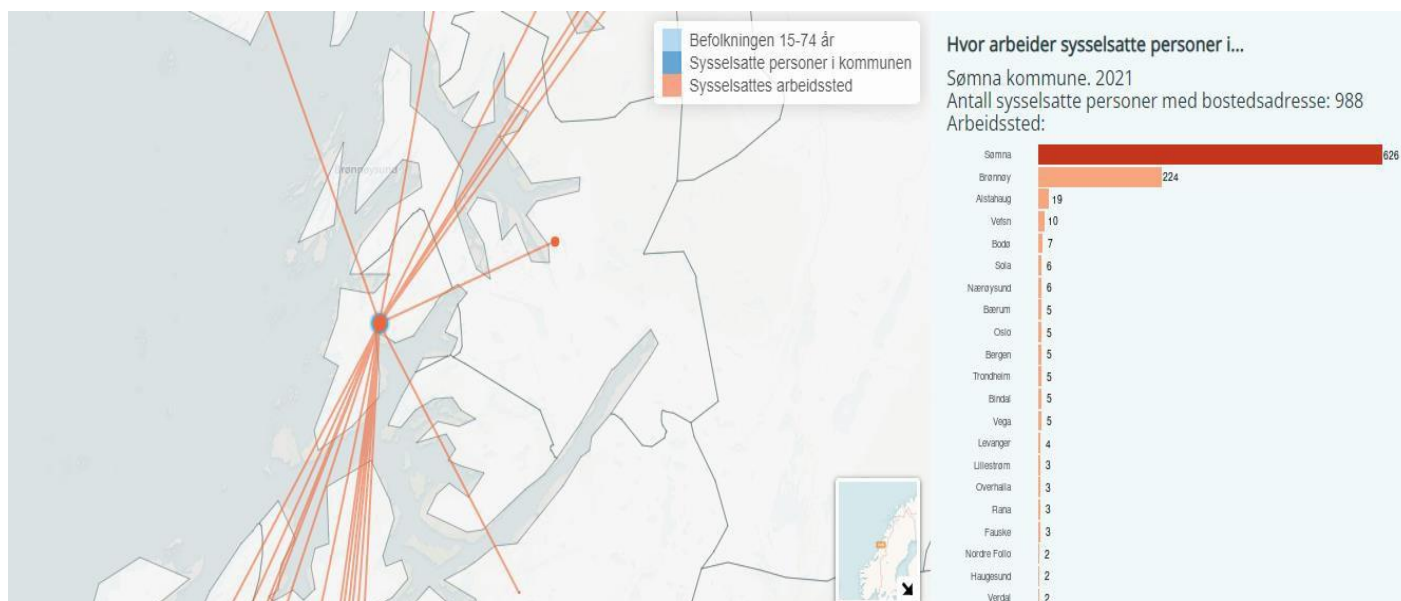
For Sømna kommune forventes forsørgerbrøken å øke i fremtiden, som en naturlig følge av at andelen eldre forventes å øke i kommunen uten at andelen av yrkesaktive innbyggere øker tilsvarende. I 2022 var forsørgerbrøken 0,45 og den forventes å øke til 0,69 i 2050.

Sysselsatte

Det er 982 sysselsatte mellom 15 og 74 år. En nedgang på 6 personer fra 2021.

Inn- og utpendling jobb

En relativt stor andel av Sømnas yrkesaktive pendler til jobb i en annen kommune. I 2022 gjaldt dette 354 personer, en liten nedgang fra 2021 der tallet var 362. Sømna kommune har også betydelig pendling inn til jobb i kommunen; 186 personer.

3.2 Folkehelse

Hvert år publiserer Folkehelseinstituttet folkehelsebarometer og oppvekstprofil med en rekke indikatorer for helsetilstanden i alle kommuner i landet. Begge barometrene baserer seg på statistikk fra kommunehelse statistikkbank, og kan gi en pekepinn på status på en rekke folkehelseparametere.

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Sømna
Befolning	1 Andel barn, 0-17 år	19,1	19,1	20,4	prosent	
	2 Andel over 80 år	6,3	5,5	4,4	prosent	
	3 Andel 80 år+, framskrevet til 2040	11	10	8,2	prosent	
	4 Personer som bor alene, 45 år +	27,8	27,2	26,3	prosent	
	5 Befolningsvekst	-0,45	-0,064	0,63	prosent	
Oppvekst og levekår	6 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	81	76	81	prosent	
	7 Vedvarende lav inntekt, 0-17 år	11	9,1	12	prosent	
	8 Inntektsulikhet, P90/P10	2,7	2,6	2,8	-	
	9 Barn av enslige forsørgere	16,6	16,5	14,7	prosent	
	10 Unge som står utenfor, 15-29 år	7,1	8,9	9,5	prosent (a,k)	
	11 Leier bolig, 45 år +	11,6	11,2	12,2	prosent	
	12 Bor trangt, 0-17 år	12	18	18	prosent	
	13 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	30	27	23	prosent (k)	
	14 Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	27	29	24	prosent (k)	
	15 Gjennomføring i vdg. opplæring	77	75	79	prosent (k)	
	16 Høy tilfredshet med livet, Ungd. 2022	**	50	50	prosent (a,k)	
Miljø, sladder ogulykker	17 Drikkevann, hygienisk og stabilt	100,0	86,7	90,7	prosent	
	18 Luftkvalitet, finkornet svevestøv	1,9	2,4	4,8	µg/m³	
	19 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2022	**	87	84	prosent (a,k)	
	20 Fritidsorganisasjon, Ungd. 2022	**	54	58	prosent (a,k)	
	21 Fornøyd m/ lokalmiljø, Ungd. 2022	**	63	67	prosent (a,k)	
	22 Fornøyd m/ treffsteder, Ungd. 2022	**	48	55	prosent (a,k)	
	23 Ensomhet, Ungdata 2022	**	24	23	prosent (a,k)	
Helse-relatert atferd	24 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	35	29	27	prosent (k)	
	25 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2022	**	51	45	prosent (a,k)	
	26 Røyking, kvinner	-	3,4	2,8	prosent (a)	
Helse-tilstand	27 Forventet levealder, menn	80,1	79,7	80,1	år	
	28 Forventet levealder, kvinner	84,0	83,7	83,9	år	
	29 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,5	5,1	år	
	30 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	117	167	160	per 1000 (a,k)	
	31 Overvekt og fedme, 17 år	31	28	22	prosent (k)	
	32 Hjerter- og karsykdom	16,6	18,7	17,2	per 1000 (a,k)	
	33 Antibiotikabruk, resepter	118	244	262	per 1000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	-	96,9	97,3	prosent	

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

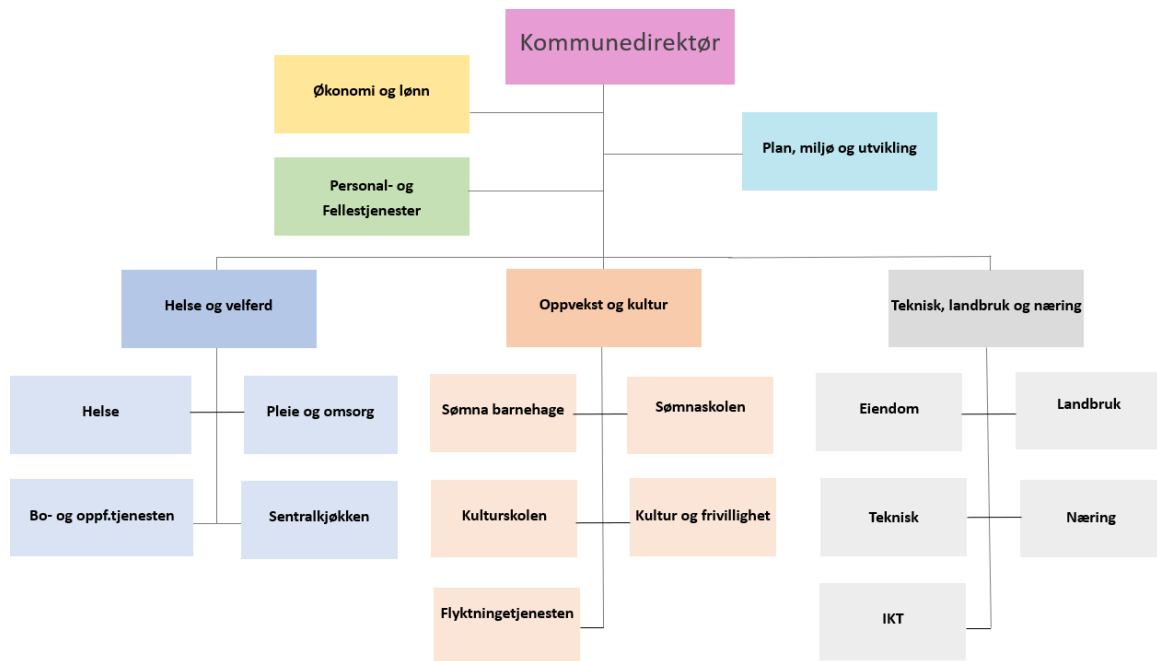
Lavinntekt

I Sømna har vi en høy andel barn som vokser opp i lavinntektsfamilier og denne har økt gradvis de siste årene. Det er 13,6 % i Sømna og 11,7 % på landssnittet.

Ungdata 2022

For fjerde gang gjennomførte kommunen Ungdata-undersøkelsen for ungdomstrinnet og for første gang for elevene på mellomtrinnet; Ungdata junior. Undersøkelsen supplerer annen relevant statistikk og lokal kunnskap og vi ser at utfordringsbildet blant barn og unge i hovedtrekk handler om psykiske helseutfordringer med blant annet stress, press, angst og mobbing. Det er utfordringer knyttet til atferd, skjermbruk, søvn, kosthold og det er en nedgang i fritidsaktiviteter. I tillegg ser vi en god del barn og unge der få ønsker å ta høyere utdanning.

4. Organisasjon og styring

Ved utgangen av 2022 var organisasjonskartet til Sømna slik. I løpet av året ble det gjort følgende endringer: Sentralkjøkken ble plassert som eget område i stedet for å høre til under pleie og omsorg. Flyktningetjenesten ble igjen aktuell, og denne ble plassert under område oppvekst og kultur.

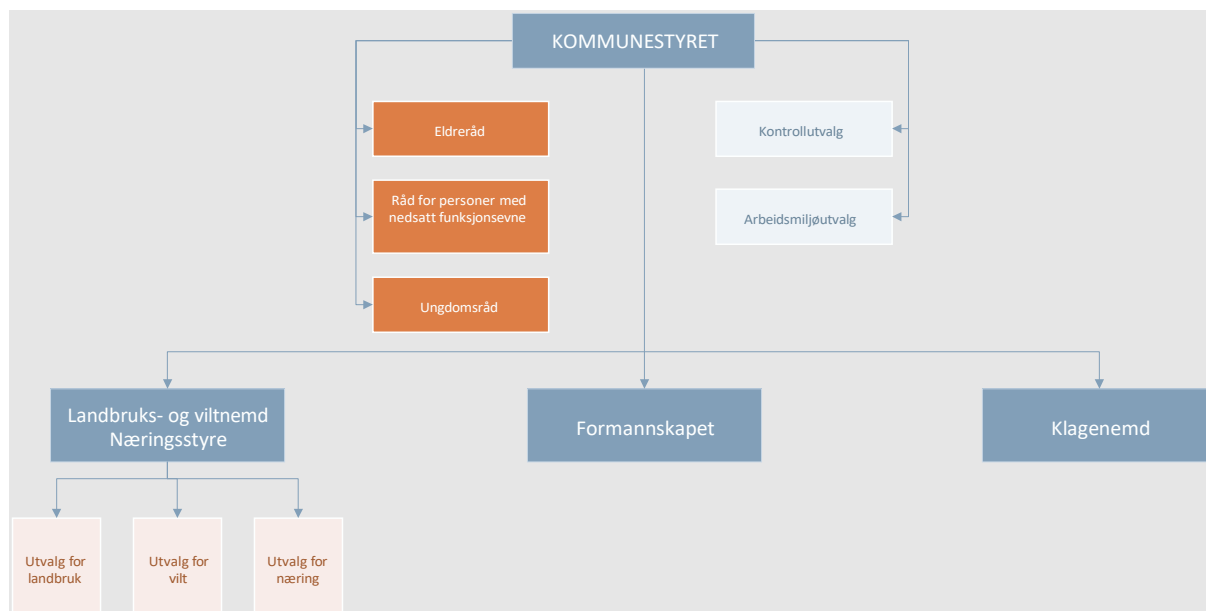
4.1 Sykefravær

År	Totalt sykefravær %	Legemeldt fravær %	Egenmeldt fravær %
2022	9,58	7,17	2,41
2021	8,04	6,05	1,99
2020	7,27	5,03	2,24
2019	6,81	5,01	1,80
2018	7,04	5,44	1,60
2017	8,11	6,37	1,74
2016	7,03	5,38	1,65
2015	8,28	6,49	1,79
2014	6,08	4,52	1,56
2013	6,25	4,71	1,54

Sykefraværet totalt for hele kommunen som arbeidsplass for 2022 er 9,58%. Dette er en oppgang fra 2021 på 1,54 prosentpoeng. Oppgangen skyldes flere årsaker og noe økning har vært forventet som følge av strengere krav til å holde seg hjemme ved symptomer på sykdom. Vi har endel langtidsykemeldinger som bidrar til høyere legemeldt fravær.

4.2 Politiske råd og utvalg

Sømna kommunes politiske styringsstruktur ser slik ut:

Mandatfordeling i kommunestyret	
1. Hans Gunnar Holand	Senterpartiet
2. Liv Marit H. Reitan	Senterpartiet
3. Andrine S. Oppegaard	Arbeiderpartiet
4. Gunder Strømberg	Tverrpolitisk liste
5. Roy Helge Dahle	Senterpartiet
6. Marthe-Amalie Dahle	Senterpartiet
7. Anette Einarsen	Arbeiderpartiet
8. Hilde Wågan Olsen	Senterpartiet
9. Jan Inge Tjøsvoll	Tverrpolitisk liste
10. Bjørn Torstein Arnes	Senterpartiet
11. Viktor Stein	Rødt
12. Merethe Sund	Arbeiderpartiet
13. Wenche Fjerdingsøy	Senterpartiet
14. Kim Andre Mørk	Senterpartiet
15. Wenche S. Knygh	Tverrpolitisk liste
16. Asbjørn Berg	Høyre
17. Leif Edvardsen	Senterpartiet

Formannskap
Hans Gunnar Holand SP, ordfører
Liv Marit H. Reitan SP, varaordfører
Andrine S. Oppegaard, AP
Roy Helge Dahle, SP
Gunder Strømberg, TVPL

Utvalg for landbruk og utvalg for vilt
Håvard Knygh, Sømna bondelag, leder
Roy Helge Dahle, Sømna bondelag, nestleder
Leif Edvardsen, SP kun utvalg for landbruk
Margith Moen, SP, kun utvalg for vilt
Merethe Sund, AP
Marie Vevelstad, Sømna Bondelag
Bjørn Åge Nilsen, Sømna JFF, kun utvalg for vilt

Utvalg for næring
Hans Gunnar Holand, SP, leder
Hilde Wågan Olsen, SP, nestleder
Wenche Stuvland Knygh, TVPL
Jan Kolsvik, Sømna bondelag
Hans Ivar Slåttøy, representant fra næringslivet

Klagenemnda
Bjørn Torstein Arnes, SP, leder
Erik Sund, AP, nestleder
Hilde Solberg, SP
Viktor Stein, R
Erna Wågan, TVPL

Kontrollutvalget
Anette Einarsen, AP, leder
Dag Erling Bjøru, TVPL, nestleder
Kim Andre Mørk, SP
Elaine Nygård Lande, SP
Tor Erik Sund

Eldreråd
Edmund Dahle, fra organisasjoner, leder
Astrid Eldorsen, fra organisasjoner tiltrådte som leder fra oktober
Astrid Eldorsen, fra organisasjoner, nestleder
Leif Edvardsen, kommunalt oppnevnt tiltrådte som nestleder fra oktober
Gunnhild Dahle Hansen, fra organisasjoner
Leif Edvardsen, kommunalt oppnevnt
Hilda Wågan, kommunalt oppnevnt
Erik Sund, kommunalt oppnevnt fra oktober

Eldrerådet har oppnevnt et brukerråd som nå består av Astrid Eldorsen og Gunnhild D. Hansen.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Leif Edvardsen, kommunalt oppnevnt, leder
Gunn Sissel Fredriksen, fra organisasjoner, nestleder
Erna Wågan, kommunalt oppnevnt
Anne S. Kvaløy, fra organisasjoner
Evelyn Tausvik, fra organisasjoner

Ungdomsråd før valg høsten 2022	Ungdomsråd etter valg høsten 2022
August Reinfjord, leder	August Reinfjord, leder
Martine Hauan, nestleder	Jonas Dahle, nestleder
Jonas Dahle, sekretær	Andreas Westerberg, sekretær
Frida Solli Olsen, SOME-ansvarlig	Kaisa Graven
Sigri Sand Oppegård	Sander Øyan-Uthaug
Kaisa Graven	Vanja Kvalø
Håvard Barlien	Hedda Sirevaag
Jens Arnes	Matheo Brekk Slåtterøy

I oktober 2022 gjennomførte avtroppende ungdomsråd skriftlig valg til ungdomsrådet. Valget ble annonsert på Ungdomsrådets Instagram og det ble tatt en runde med alle elevene på ungdomstrinn for å verve kandidater. De faste medlemmene er valgt slik at de lokale vedtektenes krav til alderssammensetning og kommunelovens krav til kjønnsbalanse er ivaretatt. Valget ble godkjent i Sømna kommunestyre høsten 2022.

Det ble valgt inn 4 vara

Politisk aktivitet i 2022

Utvalg	Antall møter	Saker til behandling
Kommunestyret	6	65
Formannskapet	12	100
Utvalg for næring	2	12
Klagenemnda	0	0
Valgstyret	0	0
Utvalg for landbruk	8	37
Utvalg for vilt	2	18
Eldreråd	8	31
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	5	23
Ungdomsråd	6	ca. 15
AMU	4	39

5. Likestilling, diskriminering og etikk

Likestilling og diskriminering

Alle arbeidsgivere har en plikt til å jobbe *aktivt, målrettet og planmessig* for å skape mer likestilling og hindre diskriminering på arbeidsplassen. Dette kalles aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP). Helt konkret betyr det at vi skal iverksette tiltak og jobbe forebyggende for økt likestilling, selv om vi ikke kjenner til at noen diskrimineres. I tillegg til å jobbe aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering, har arbeidsgiver også plikt til å jobbe for å hindre og forebygge trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold.

I likestillings- og diskrimineringsloven § 1 defineres likestilling som lik verdi, like muligheter og like rettigheter. Videre slår loven fast at tilgjengelighet og tilrettelegging er en forutsetning for likestilling.

Ikke all forskjellsbehandling er diskriminering. Diskriminering er når noen, enten direkte eller indirekte, blir behandlet dårligere eller settes i en dårligere posisjon på grunn av et av forholdene over, uten at det er saklig, nødvendig og forholdsmessig.

Sømna kommune har rutiner for å forebygge diskriminering. Rutinene ligger i vårt elektroniske kvalitetssystem Compilo og er tilgjengelig for alle ansatte. Rutinene våre vil bli revidert i forhold til at lovverket er innskjerpet med at kommunene skal jobbe aktivt, målrettet og mer planmessig med å skape mer likestilling og hindre diskriminering på arbeidsplassen.

I Sømna kommune har det ikke vært meldt saker i forhold til likestilling og diskriminering i 2022.

Alle ansatte fordelt på kjønn per 01.01.23

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn
210	143,69	58	40,69

Gjennomsnittlig stillingsprosent for kvinner er 68,43 % og gjennomsnittlig stillingsprosent for menn er 70,16 %. Den lave prosenten for menn skyldes brannmannskapet som er tilsatt i 0,96 % stilling.

Alderssammensetningen av kommunens ansatte per 01.01.23

Alder	0-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60+
Antall ansatte	2	34	74	76	104	44

Som tabellen viser har vi mange ansatte i Sømna kommune som nærmer seg pensjonsalder. Det blir derfor viktig å fremover ha fokus på rekruttering og sikre nødvendig kompetanse i kommunen.

Etikk

Ansatte i Sømna kommune jobber hver dag for at kommunen skal gi gode tjenester som fører til at våre innbyggere trives, føler tilhørighet og kjenner at det er godt å bo i et trygt og levende lokalsamfunn. Sømna kommune bidrar gjennom våre verdier til vekst og utvikling – til at det spirer og gror i Sømna samfunnet.

Sømna kommunen har etiske retningslinjer som ligger til grunn for alt vi gjør. Disse skal revideres i 2024 og vedtas av nytt kommunestyre.

6. Internkontroll

Sømna kommune bruker verktøyet Compilo i forbindelse med avvikshåndtering. Alle ansatte skal ha tilgang til dette. I 2022 gjennomførte kommunen et stort prosjekt i ledelsesutvikling og internkontroll med bistand fra Bedriftskompetanse. I alt deltok ca. 20 ledere, kommunedirektør, enhetsledere, fagledere og tillitsvalgte/hovedverneombud. Parallelt med prosjektet utarbeidet kommunen et overordnet styringsdokument;

Retningslinjer for ansatte

Oppvekst, kultur og stab på samling om avvikshåndtering og internkontroll.

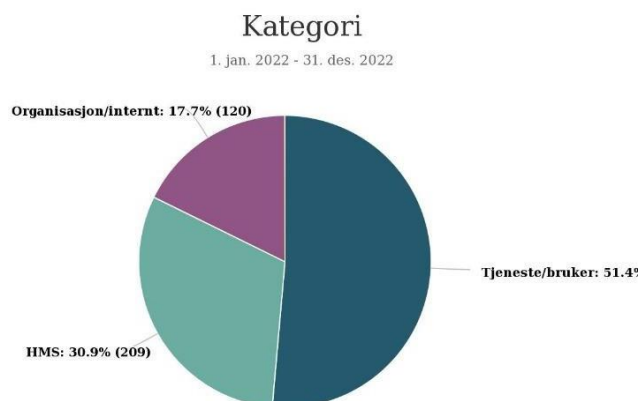
Foto: Cathrine Theting

Arbeidet har gitt resultater i tråd med målet for 2022 der kommunen ønsket å:

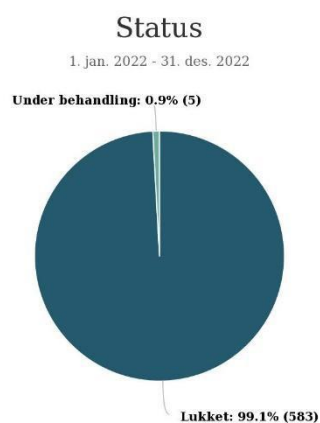
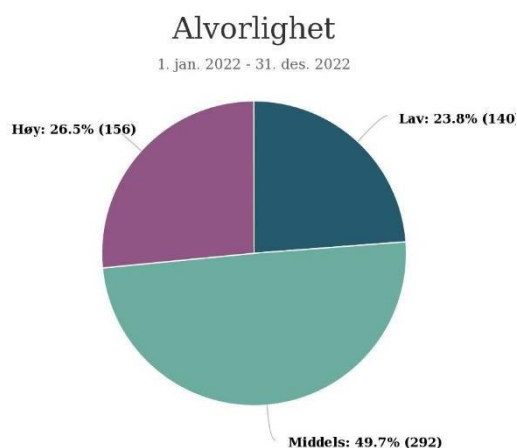
- Styrke administrasjonens ledelseskompetanse og felles referansegrunnlag for prosessledelse, endringsledelse og prosjektledelse.
- Fokuserer på arbeidsgiverrollen ved å videreutvikle målgruppens ferdigheter innen medvirkning og involvering.
- Forsterke den enkelte leders ferdigheter innenfor ledelse og utøvelse av lederskap.
- Styrke administrasjonens samlede evne til å lede utviklingsprosjekter som innebærer en betydelig endring for våre ansatte.
- Lagbygging – prosjektet skal bidra til at kommunedirektørens ledergruppe styrkes som lag.
- Forberede kommunale ledere på å utøve ledelse og kommunisere i en digital tidsalder.

Det er utarbeidet nye rutiner og beskrivelse av behandling av avvik. Det har vært gjennomgang på enhetene og det har vært fokus på å melde avvik som en del av kontinuerlig forbedringsarbeid. Det har vært rapportert inn totalt 588 avvik i 2022. Det er en økning fra 2021 da det var 394 rapporter om avvik. Dette viser en ønsket utvikling.

Avvikene er fordelt i tre hovedkategorier, HMS, tjeneste/bruker og organisasjon/internt.

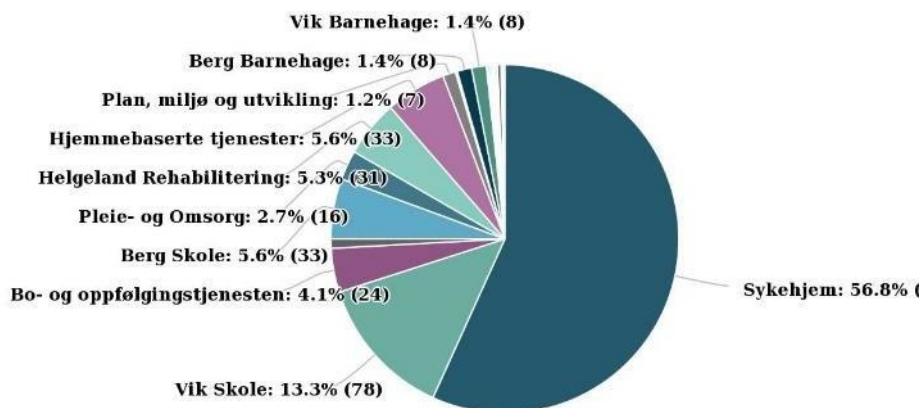
Alvorlighetsgraden på avvik har variert fra lav; 26,5%, middels; 49,7% og høy; 23,8 %. Det er en dreining fra høy alvorlighetsgrad til lav alvorlighetsgrad, noe som kan forklares med kompetanseheving om avvik. 99,1 % av alle avvik ble lukket i 2022. 0,9 % er under behandling.

Avvikene fordeler seg mellom områdene på følgende måte:

Rapportert til

1. jan. 2022 - 31. des. 2022

Avvik må sees på som et kontinuerlig forbedringsarbeid og det er utført en viktig jobb i 2022 med å sikre at ansatte er kjent med systemet, at man har en felles forståelse for hva som skal regnes som et avvik og at avvik følges opp etter de retningslinjer kommunen har vedtatt. Gjennomgang av avvikssaker, status og tiltak følges opp i ledermøter og i AMU.

7 Økonomi - Regnskap

Regnskapet for Sømna kommune gjøres opp med regnskapsmessig:

	2022	2021	2020	2019
Resultat investering (kroner)	0	0	0	0
Netto driftsresultat (kroner)	11.644.864	17.103.830	-1 598 501	-4 528 435
Netto driftsresultat av driftsinntekter (%)	4,42%	6,85%	-0,69 %	-1,99 %
Endring i lånegjeld (kroner)	29.714.857	-16.696.899	10 056 624	-6 162 790

Sømna kommune fikk i 2022 et netto driftsresultat (driftsinntekter minus driftsutgifter og renter og avdrag) på 11.644.864 kr. Dette utgjør 4,42 % av driftsinntektene, som er over kommunestyrets vedtatte finansielle måltall for netto driftsresultat (1,75%)

Selv om dette er langt bedre enn budsjettet er det ingen grunn til å være veldig fornøyd med resultatet. Driften av tjenesteområdene viser i stor grad merforbruk, og det er pensjonsinntekter, utbetaling fra havbruksfondet, høyere skatteinntang og høyere utbytte fra Helgeland Kraft som drar resultatet opp. Dette er inntekter kommunen ikke kan regne med å få fremover, og det er derfor helt avgjørende at Sømna kommune fortsetter med de endringsprosessene som er startet for at man skal få en bærekraftig kommuneøkonomi over tid, og for at vi fortsatt skal kunne klare å levere gode tjenester til våre innbyggere.

Kilde: Statistisk sentralbyrå 2022: Kommunefakta, <https://www.ssb.no/kommunefakta/somna>

Utgifter fordelt på tjenester 2022

7.1 Driftsregnskapet - § 5-4 Bevilgningsoversikt drift første ledd

I denne delen av årsberetningen vil vi se nærmere på avvik i regnskapsskjema etter §5-4 første ledd.

7.1.1 Sum generelle driftsinntekter

Tall i 1 kroner	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-98 636 182	-104 893 000	-105 351 000	-107 111 592
Inntekts- og formuesskatt	-67 229 326	-55 010 000	-50 845 000	-53 418 613
Eiendomsskatt	-4 343 826	-4 344 565	-4 125 000	-4 130 077
Andre generelle driftsinntekter	-6 998 704	-4 458 222	-5 275 222	-7 399 898
Sum generelle driftsinntekter	-177 208 038	-168 705 787	-165 596 222	-172 060 180

Sum generelle driftsinntekter ble 8.502.251 høyere enn budsjettet. Rammetilskudd og skatteinntekter ble 5.962.508 høyere enn regulert budsjett. Regulert budsjett var basert på KS sin prognose fra oktober. Regnskapet viser betydelig høyere inntekter enn hva prognosen tilsa. Økningen i andre generelle driftsinntekter inntekter fra Havbruksfondet. Disse inntektene ble høyere enn siste prognose fra Telemarksforskning som vi legges til grunn i våre budsjetter.

7.1.2 Finansinntekter/-utgifter

Tall i 1 kroner	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-1 943 419	-1 465 000	-770 000	-925 794
Utbytter	-3 332 447	-3 332 447	-1 200 000	-4 007 195
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	2 983 843	3 330 595	3 830 595	2 095 234
Avdrag på lån	8 333 641	8 606 640	9 306 640	8 765 170
Netto finansutgifter	6 041 617	7 139 788	11 167 235	5 927 415

Finansinntekter ble i 2022 478.419 høyere enn budsjettet. Finansutgiftene ble i 2022 619.751 lavere enn budsjettet.

7.1.3 Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Tall i 1 kroner	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	722 991	722 991	150 000	802 715
Avsetninger til bundne driftsfond	3 379 116	87 154	87 154	3 412 750
Bruk av bundne driftsfond	-1 507 092	-2 013 906	-1 556 867	-5 178 790
Avsetninger til disposisjonsfond	10 493 775	10 493 775	6 823 538	24 693 157
Bruk av disposisjonsfond	-1 443 926	-5 772 394	-9 877 395	-6 626 001
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	11 644 864	3 517 620	-4 373 570	17 103 830

Bundne fond

Avsetning til bundne driftsfond ble i 2022 3.291.962 høyere enn budsjettet. Samtidig ble det brukt 506.814 mindre av bundne driftsfond enn budsjettet.

Bundne fond er knyttet til tilskudd eller gaver som kommunen har fått knyttet til et bestemt formål. Sømna kommune har ikke praktisert å budsjettregulere denne type midler. Så er heller ikke gjort i 2022.

Det er i 2022 brukt følgende store beløp fra bundne driftsfond:

- Næringsfond Stat: 457.039 (koronamidler)
- Sammen for barn og unge: 369.030

- Trygge voksne gir trygge barn: 200.000
- Bredbånd: 100.046

Det er i 2022 gjort følgende store avsetning til bundne driftsfond:

- Helsemyndighetenes prosjekt legevakt: 1.500.000
- Selvkost vann: 1.038.000
- Selvkost avløp: 260.000

Disposisjonsfond

Avsetning til disposisjonsfond ble i 2022 gjort i henhold til budsjett.

Bruk av disposisjonsfond ble 4.328.468 lavere budsjett.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetninger for kommuner og fylkeskommuner sier:

Hvis driftsregnskapet viser et mindreforbruk etter at disposisjonene i § 4-1 er gjennomført, skal mindreforbruket reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond.

Hvis regnskapet fortsatt viser et mindreforbruk etter strykningene, skal mindreforbruket dekke inn eventuelle tidligere års merforbruk. Et mindreforbruk som ikke dekker inn et merforbruk skal avsettes til disposisjonsfond.

Sømna kommunens samlede budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner etter §4-1 ble som følger:

	2022
Netto driftsresultat	11.644.864
Sum budsjettdisposisjoner	-7.316.396
Årets budsjettavvik (merforbruk før strykninger:	4.328.468
Strykning bruk av disposisjonsfond	-4.328.468
Fremført til inndekning i senere år	0

7.2 Driftsregnskapet - § 5-4 Bevilgningsoversikt drift andre ledd

Avvikene knyttet til vært enkelt ansvarsområde kommenteres av områdene i kapitel 9.

7.3 Investeringsregnskapet - § 5-5 Bevilgningsoversikt investering første ledd

I denne delen av årsberetningen vi se nærmere på avvik i regnskapsskjemaene etter §5-5 første ledd.

7.3.1 Sum investeringsutgifter

Tall i 1 kroner	Regulert Opprinnelig			
	Regnskap 2022	budsjett 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	29 799 296	35 331 001	54 950 000	17 085 903
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	572 991	572 991	570 146	2 860 473
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	1 867 000	1 847 000	4 067 000	25 027 000
Sum investeringsutgifter	32 239 287	37 750 992	59 587 146	44 973 376

Investeringsutgiftene i 2022 ble 5.511.705 lavere enn budsjettet.

Avviket er knyttet til investeringer i varige driftsmidler. Dette er prosjekter som ikke har hatt forventet fremdrift siste del av 2022, og kostnadene kommer derfor i regnskapet for 2023.

7.3.2 Sum investeringsinntekter

Tall i 1 kroner	Regulert Opprinnelig			
	Regnskap 2022	budsjett 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 458 405	0	0	-2 806 767
Tilskudd fra andre	0	0	0	145 000
Salg av varige driftsmidler	-2 206 133	-1 850 000	-3 200 000	-310 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	-26 188 800
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-717 282	-717 000	-717 000	-717 282
Bruk av lån	-23 134 476	-34 461 001	-59 950 000	-14 292 813
Sum investeringsinntekter	-31 516 296	-37 028 001	-63 867 000	-44 170 661

Sum investeringsinntekter ble 5.511.705 lavere enn budsjettet i 2022.

I regulert budsjett var det budsjettet med bruk av lånemidler på 34.461.001. Regnskapet viser at det kun ble brukt 23.134.476. Dette skyldes prosjekter som ikke fikk den fremdrift som planlagt og at kostnader er forskjøvet til 2023. Bruk av lånemidler ble derfor 11.326.525 lavere enn budsjettet.

I investeringsbudsjettet for 2022 har man benyttet kostnadsoverslag ekskl. mva og det har dermed ikke blitt budsjettet med kompensasjon for mva. Avviket er på 5.458.405.

7.3.3 Videre utlån

Tall i 1 kroner	Regulert Opprinnelig			
	Regnskap 2022	budsjett 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Videreutlån				
Videreutlån	3 568 829	5 000 000	5 000 000	3 820 000
Bruk av lån til videreutlån	-3 568 058	-5 000 000	0	-3 820 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 095 302	628 000	628 000	1 983 730
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 096 073	-628 000	-628 000	-1 983 730
Netto utgifter videreutlån	0	0	5 000 000	0

Sømna kommune har i 2022 lånt ut 3.568.829 til startlån. Budsjettet var 5.000.000.

Det var gitt tilsagn på resterende startlånsmidler, men diskontering av lån skjedde ikke før i 2023.

Mottatte avdrag på videre utlån er i sin helhet brukt til å avdrag på kommunens lån til Husbanken.

7.3.4 Sum overføring fra drift og netto avsetninger

Tall i 1 kroner	Regulert Opprinnelig			
	Regnskap 2022	budsjett 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift	-722 991	-722 991	-150 000	-802 715
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	-570 146	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-722 991	-722 991	-720 146	-802 715

Ingen avvik, og Sømna kommune sitt investeringsregnskap for 2022 gjøres opp i balanse.

7.4 Investeringsregnskapet - § 5-5 Bevilgningsoversikt investering andre ledd

Under følger en oppstilling av investeringsregnskapet fordelt på prosjekt med avvik mellom regnskap og regulert budsjett > 100.000. Avvikene kommenteres under:

Tall i 1 kroner	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021	Avvik i kroner
Fra bevilgningsoversikt:					
0113 Digitalisering/Arkiv/ERP	604 416	1 000 000	1 000 000	760 678	-395 584
0220 Fagfornyelsen	130 148	380 000	0	671 623	-249 852
0231 Basseng - oppgradering	3 569 102	3 000 000	4 420 000	3 672 938	569 102
0305 Ombygging legekantor	269 352	500 000	1 880 000	0	-230 648
0314 Sansehagen	45 116	320 000	500 000	0	-274 884
0601 Buskhammarn	606 228	0	0	5 425 107	606 228
0603 Boligfelt Sund	4 185	0	0	1 613	4 185
0643 Kommunale boliger	0	3 850 000	0	0	-3 850 000
0645 Grunnkjøp av næringsareal Slyngmyra	858 929	1 175 000	675 000	0	-316 071
0650 Kjøp av selvgående gressklippere	0	200 000	200 000	0	-200 000
0653 Ny brannbil	108 429	400 000	4 000 000	0	-291 571
0659 Omdisponering av arealer Sømna Omsorgssenter	855 757	625 000	0	300 770	230 757
0699 Ny brannstasjon - gjennomføring	15 644 435	16 825 801	12 000 000	0	-1 181 366
0717 Nasjonal turistvei - Sundshopen	175 466	600 000	600 000	795 764	-424 534
0719 Gatelys	458 804	300 000	300 000	214 783	158 804
0720 Asfaltering av kommunale veier	3 743 934	3 500 000	3 000 000	0	243 934

0113-Digitalisering/Arkiv/ERP

Prosjektet har gått siden 2021 som et samarbeid mellom flere kommuner av våre nabokommuner. For året 2022 burde budsjettet vært regulert ned, men det har vært vanskelig å vite fremdriften og når eksterne leverandører har fakturert oss. Med bakgrunn i dette har vi et avvik i 2022. Prosjektet fortsetter i 2023 innenfor gitte budsjetttrammer.

0220-Fagfornyelsen

Prosjektet ble påbegynt i 2021, men ikke slutført. Regulert budsjett for 2022 viser resterende midler. Disse er ikke brukt opp heller i 2022. Prosjektet vil avsluttes i 2023 innenfor gitt budsjetttramme på 1.000.000.

0231-Basseng – oppgradering

Prosjektet har gått siden 2021. Merforbruket i regnskap 2022 skyldes merverdiavgift som ikke var budsjettet, men som man har fått tilbake i sin helhet. Det som gjenstår før prosjektet kan avsluttes er utbetaling av tippemidler på kroner 2.690.000. Prosjektet avsluttes da med et merforbruk på ca. 234.000. Dette skyldes nødvendige oppgraderinger av kloranlegg som ikke var budsjettet.

0305-Ombygging legekontor

Prosjektet hadde ikke forventet fremdrift siste del av 2022. Prosjektet ble fullfinansiert i 2022 og avsluttes innenfor vedtatte budsjetttrammer i 2023 med ubrukte lånemidler.

0314-Sansehage

De siste kostnadene knyttet til oppgradering av sansehagen ble fakturert i 2023, og man har derfor mindreforbruk i 2022. Prosjektet avsluttes i 2023 innenfor vedtatte budsjetttrammer med ubrukte lånemidler.

0601-Buskskammeren

Det ble i 2022 gjort noe sikringsarbeid i Buskskammeren og lagt om noe kommunal infrastruktur i forbindelse med tomtesalg (gamle delen av feltet). Det er også påløpt kostnader til konsulent i forbindelse med vurderingen av ulike alternativer for krysset.

Kostnadene er finansiert med tomtesalg.

0643-Kommunale boliger

Kommunen har garantert for 2 leiligheter i Buskskammeren samt satt av penger i budsjettet til kjøp av 2 leiligheter i Vik. Dette ble finansiert i 2022, men vil først gjennomføres i 2023. Prosjektet vil avsluttes i 2023 innenfor gitte budsjetttrammer med bruk av ubrukte lånemidler.

0645-Slyngemyra

Fremdriften med reguleringsarbeidet til ny biogassfabrikk har tatt lengre tid enn planlagt.

Dette skyldes behovet for ytterligere grunnundersøkelser. Ubrukte midler i 2022 er overført til 2023.

0650-Selvågende gressklippere

Kommunen har gjennomført konkurranse, men på grunn av leveringsutfordringer er ikke prosjektet gjennomført i 2022. Vil bli gjennomført i 2023 med bruk av ubrukte lånemidler.

0653-Ny brannbil

Ny brannbil er satt i bestilling. Det påløpte mindre kostnader i 2022 enn ventet. Prosjektet står i investeringsplanen for 2023 og vil bli slutført da som planlagt.

0659-Omdisponering av arealer Sømna omsorgssenter

Merforbruket i regnskap 2022 skyldes merverdiavgift som ikke var budsjettet, men som man har fått tilbake i sin helhet. Prosjektet ble avsluttet med et merforbruk på 59.000.

0699-Ny brannstasjon gjennomføring

Regnskapet viser et mindreforbruk. Reelt er dette enda høyere da vi i budsjettet ikke har budsjettert med merverdiavgift som vi får igjen i sin helhet.

På grunn av noen leveringsutfordringer ble prosjektet avsluttet og gjort opp i 2023.

Prosjektet ble fullfinansiert i 2022. Prosjektet avsluttes innenfor vedtatte budsjetttrammer i 2023 og finansieres i 2023 med bruk av ubrukte lånemidler.

0717-Nasjonal turistvei - Sundshopen

På dette prosjektet gjenstår kostnader til asfaltering. Dette vil bli gjennomført i 2023. Prosjektet er fullfinansiert i 2022 og man får dermed et regnskapsavvik. Prosjektet finansieres i 2023 med bruk av ubrukte lånemidler og avsluttes innenfor budsjett.

0719-Gatelys

Regnskapet viser et merforbruk. Også her har man budsjettert uten mva. Hensyntar vi dette er den reelle kostnaden på prosjektet 366.000, og man har da et merforbruk på 66.000. Dette må sees i sammenheng med 2021 hvor man brukte 329.000 mindre enn budsjettert på oppgradering av kommunens gatelys til LED.

0720-Asfaltering av kommunale veier

Merforbruket i regnskap 2022 skyldes merverdiavgift som ikke var budsjettert, men som man har fått tilbake i sin helhet. Korrigerer man for dette har man brukt 500.000 mindre enn regulert budsjett.

7.5 Momskompensasjon

Det ble budsjettert med 6.210.287 i momskompensasjon i 2022.

I regnskapet er kompensasjonen bokført med utgiften på konto 04290/14290 og inntekten på konto 07290/17290 på samme funksjon som fakturaen den stammer i fra på drift og på en samlet funksjon på investering.

Momskompensasjon på investering:	5.458.405
Momskompensasjon på drift	5.856.888
Totalt:	11.315.293

7.6 Selvkost

I 2022 har vi utarbeidet egen note for selvkostområdene vann og kloakk. Avsetning til fond er foretatt etter selvkostberegningen.

7.7 Pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene.

Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c).

Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2021 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 6.640.287 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Sømna Kommunen har et pensjonsfond (disposisjonsfond) for å dekke inn de fremtidige pensjonsutgifter. Ved utgangen av året er forholdet mellom "pensjons-fondet" og premieavvik som skal utgiftsføres frem i tid:

Pensjonsfond	24 177'
Premieavvik	24 177'

Kommunen har dermed satt av tilstrekkelig med midler til å dekke amortisering frem i tid.

7.8 Langsiktige lån

I 2022 har vi betalt følgende avdrag drift	8.333.641,00
I 2022 har vi betalt følgende avdrag investering	2.962.301,63
Sum avdrag	11.295.942,63
Låneopptak 2022:	41.010.800,00
Netto økning i lånegjeld	29.714.857,37

Sømna kommune har i 2022 økt sin gjeld med 29.714.857.

Total gjeld ved utgangen av året er 191.139.998. Av dette er 41.456.691 selvfinansierende gjeld.

Gjeld i % av driftsinntekter = 56,78%. Dette er under kommunestyrets vedtatt finansielle måltall for gjeld (70%).

7.9 Fond

	Beholdning 31.12.22	Beholdning 31.12.21
Disposisjonsfond	63.422.395	54.372.546
Bundne driftsfond	12.375.659	10.503.632
Ubundne investeringsfond	-	-
Bundne investeringsfond	176.366	176.366
Sum	75.974.420	65.052.544

Sømna kommune har også i 2022 økt sitt disposisjonsfond. Det er viktig å merke seg at den 2,6 MNOK av økningen i disposisjonsfondet er knyttet til pensjon og midler avsatt til fremtidige forpliktelser.

Disposisjonsfond i % av driftsinntektene = 24,06%. Dette er over kommunestyrets vedtatte finansielle måltall for disposisjonsfond (10%).

8. Planstatus

Planer som er utarbeidet i 2022

- *Arkivplan*
- *Temaplan for forebygging, avdekking og håndtering av vold og overgrep i nære relasjoner*
- *Smittevernplan*
- *Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2023-2026 med årsbudsjett 2023*
- *Planprogram for kommuneplanens arealdel*

Planer som er igangsatt og ferdigstilles 2023

- *Kommuneplanens arealdel*
- *Temaplan oppvekst*
- *Overordnet beredskapsplan*
- *Atomberedskapsplan*
- *Kulturminneplan*
- *Friluftslivets ferdselsårer, turløypeplan*

9. Kommunen som samfunnsaktør - drift, utvikling og måloppnåelse

Kommunen har et stort ansvar for å bidra til samfunnsutviklingen både innenfor areal- og samfunnsplanlegging, næringsutvikling, stedsutvikling, demokratiutvikling, omdømmebygging og i utviklingen av det viktige kommunale tjenestetilbudet. Det er stor bredde i kommunens oppgaveportefølje og ambisjonene er høye både i administrasjonen og i det politiske miljøet. Visjonen **“Sømna - den grønne Helgelandskommunen som leverer”** forplikter.

Kommuneplanens samfunnsdel for Sømna kommune ble vedtatt i 2017 og er et sentralt overordnet styringsverktøy med mål og strategier for utviklingen av Sømna samfunnet frem mot 2029. Samfunnsdelen inneholder tre overordnede mål med tilhørende strategier.

De tre målene er:

Vi skal være en bærekraftig kommune

Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn

Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Ambisjonene for oppfølgingen av disse målene konkretiseres hvert år i kommuneplanens handlingsdel som inngår som en del av kommunens økonomiplan med årsbudsjett.

Kommuneplanens handlingsdel for 2022-2025 ble vedtatt i Sømna kommunestyre desember 2021 og inneholder en rekke prioriteringer i planperioden. Oppfølgingen av disse prioriteringene er blant annet beskrevet i dette kapitlet.

I kommuneplanens handlingsdel for 2022 er FNs bærekraftsmål nevnt som det politiske hovedsporet i kommunens areal- og samfunnsplanlegging.

Det blir stadig mer fokus på bærekraftsmålene, men selve arbeidet med å oversette hovedmål og delmål til lokal kontekst har ikke blitt en prioritert oppgave.

Vi ser resultater av tverrfaglig og systematisk arbeid over tid

Arbeidet vårt de siste årene har gitt utslag på flere kommunale målinger: Det ene er **kommunebarometeret** som har utviklet seg til å bli en sentral kunnskapsbase for status og sammenligning av de kommunale tjenestene i Norge. Kommunebarometeret er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres kommunene etter 151 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer.

KATEGORI	ÅRETS ENDRING	RANGERING
Grunnskole	8 ↗	# 148 >
Pleie og omsorg	30 ↗	# 232 >
Barnevern	17 ↘	# 197 >
Barnehage	20 ↗	# 24 >
Helse	47 ↗	# 295 >
Sosialtjenesten	0 ↔	# 265 >
Kultur	42 ↗	# 295 >
Miljø og ressurser	9 ↘	# 189 >
Saksbehandling	49 ↘	# 61 >
Vann og avløp	32 ↘	# 104 >
Økonomi	93 ↗	# 72 >
Kostnadsnivå	88 ↗	# 40 >

Målet for neste års kommunebarometer (2023) var å klatre fra 296 til 180. plass. Allerede i 2022 klatret vi 91 plasser og havnet på **184. plass**. Det er kun to kommuner i landet som klatrer flere plasser i løpet av ett år enn hva Sømna har gjort. En annen måte å se det på er at Sømna kommer desidert best ut på Sør-Helgeland og er nummer 3 på Helgeland bak de store kommunene Vefsn og Rana.

Totalt har vi nå oppnådd å bli nummer seks i Nordland. Det er et godt resultat, men vi er ikke i mål med jobben. Fortsatt er det mange store og små ting å bli bedre på, særlig innen pleie og omsorg.

På **Kvalitetsindeksen** havnet Sømna på **70. plass**.

Rapporten beskriver et verktøy for å måle kvalitet i kommunale tjenester. Den måler kvalitet i flere tjenester enn kommunebarometeret (blant annet brann, samferdsel og administrasjon).

I **Åpenhetsbarometeret** undersøkes det blant annet hvor lang tid kommunene bruker på å innvilge innsynskrav, om kommunene har postlister på nett og hvordan disse fungerer i praksis, om det finnes kontaktinformasjon til kommunens politikere på nett og hvordan kommunen behandler blant annet interne dokumenter, byggesaker og politiske saker og dokumenter. Vi havner på førsteplass i Nordland med 17 av 20 poeng. Det gir **29. plass i Norge**.

Åpenhetsbarometeret: Sømna klatret 289 plasser - er best i fylket

Sømna kommune gjør et fenomenalt byks på åpenhet ifølge Åpenhetsbarometeret.

Åpenhet

› NYHETER

Disse kommunene har hatt størst forbedring i åpenhet

› PUBLISERT 06.10.2022 07:51

Tana, Fitjar, Sømna og Gulen har alle klatret mer enn 250 plasser på Åpenhetsbarometeret på ett år.

9.1 Kommunedirektøren med stab

Området består av følgende:

- Økonomi
- HR
- Plan, miljø og utvikling
- Arkiv
- Politisk sekretariat

Økonomi

	Budsjett 2022 (kr)	Regnskap 2022 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Kommunedirektøren	13.096.858	13.227.237	-130.379	1,00%
SUM FOR OMRÅDET	13.096.858	13.227.237	-130.379	1,00%

Kommunedirektørens område har i 2022 har et merforbruk på 1% tilsvarende 130.000, -

Dette kommenteres ikke ytterligere.

Tilsyn

I løpet av 2022 har det vært utført en forvaltningsrevisjon i Sømna kommune:

Forvaltningsrevisjon SHMIL

Revisjon Midt-Norge har på oppdrag fra kontrollutvalget utført et eierskapskontroll- og forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til det interkommunale renovasjonsselskapet Søndre Helgeland Miljøverk AS og oversendt endelig rapport datert 28. februar 2022. Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med flertallet blant de 11 deltakerkommunene.

Revisjonsprosjektet har undersøkt følgende problemstillinger:

1. Utøver kommunene eierskapet i SHMIL i tråd med kommunestyrets vedtak, IKS-loven og etablerte normer for god eierstyring?

2. Er praksis for beregning av renovasjonsgebyret i SHMIL i tråd med selvkostprinsippet?
3. Er rutinene for differensiering av renovasjonsgebyr i tråd med regelverket?
4. Jobber SHMIL målrettet for å begrense forurensning, tilpasse seg fremtidige krav på renovasjonsområdet og utnytte avfallet som ressurs?
5. Er økonomiske transaksjoner mellom SHMIL og datterselskaper i samsvar med regelverket om kryss-subsidiering?

Gjennomført forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskapet, jf. problemsstilling 2–5, konkluderer i overveiende grad positivt på de problemstillingene som har vært gjenstand for undersøkelse og vurdering. Når det gjelder eierskapskontrollen, jf. problemstilling 1, er revisors oppfatning at kommunen i stor grad utøver eierskapet i SHMIL i tråd med kommunestyrets vedtak, lov om interkommunale selskaper og etablerte normer for god eierstyring.

9.1.1 Økonomi

Økonomi er en stabsavdeling som driver støttefunksjoner for alle enheter i kommunen innenfor økonomiområdet.

Sentrale oppgaver:

- Kommuneregnskap
- Budsjett
- Lønn
- Finans
- Startlån
- Kommunale avgifter

Resultater

Regnskap og årsberetning for 2022 avlagt innen fristen 22.02.23/31.03.23.

Økonomiplan med tilhørende handlingsdel ble utarbeidet for perioden 2022-2025 i henhold til gjeldende regelverk. Denne planen rulleres årlig. Kommunen har også i 2022 jobbet med digitalisering innenfor økonomiområdet.

Fokuset har i året som har gått vært digitale sykemeldinger, fortsatt digitalisering av inngående og utgående faktura samt forberedende arbeid på skjemamodul. Arbeidet med forenkling innen økonomi skal fortsette i 2023 med reiseregningsmodul og prekontering av faste fakturaer.

9.1.2 HR

HR er en stabsavdeling som driver støttefunksjoner for alle enheter i kommunen innenfor HR-området. I 2022 har området vært ledet midlertidig av områdeleder oppvekst og kultur. Det er nå tilsatt ny leder som vil tiltre 01.06.23.

Sentrale oppgaver

- Utvikle, utarbeide og revidere planverk, prosedyrer, rutiner og lignende innenfor HR-området
- Utviklingen av overordnet HMS-system
- Ha gode systemer for å ivareta personalområdet
- Utvikle og vedlikeholde maler innen personalområdet
- Bistå i oppfølging i personalsaker
- Bistå i sykefraværsoppfølging
- Bistå i endringsprosesser og organisasjonsutvikling
- Bistå og legge til rette for kurs og opplæring
- Bistå ved tilsetting
- Sekretær og saksbehandler for administrasjonsutvalg og arbeidsmiljøutvalg
- Sekretær og saksbehandler i samarbeids- og drøftingsmøter med arbeidstakerorganisasjonene
- Saksbehandle og koordinere lokale forhandlinger
- Lærlinger

Resultater

- Oppfølging av og dialog med enhetene i personal, sykefraværsoppfølging og varslingssak
- Bistand ved utarbeidelse av stillingsbeskrivelser
- Lokale lønnsforhandlinger for ansatte i kapittel 3 og 5
- Andre forhandlinger
- Forhandlinger og søknader i forbindelse med streik
- Arbeidsmiljøundersøkelse
- Inntak av lærlinger

9.1.3 Plan, miljø og utvikling

Sentrale oppgaver

- Kommuneplanarbeid (kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel, kommuneplanens handlingsdel og kommunal planstrategi)
- Kunnskapsgrunnlag
- Strategisk utviklingsarbeid
- Beredskap (deriblant rollen som beredskapskoordinator)
- Miljørettet helsevern
- Kommunikasjon
- Internkontroll og kvalitetsarbeid
- Overordnede strategiske miljøoppgaver knyttet til regionalt klimanettverk)
- Koordinatoransvar for folkehelsearbeidet i kommunen.
- Koordinator for MOT-arbeidet i kommunen
- Div. stabsoppgaver

Resultater

Innenfor kommuneplanarbeid har avdelingen i 2022 utarbeidet følgende dokumenter:

- Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2023-2026 med årsbudsjett. Handlingsdelen ble vedtatt i Sømna kommunestyre i desember 2022.
- Temaplan for forebygging, avdekking og håndtering av vold i nære relasjoner
- Planprogram kommuneplanens arealdel

Det har vært jobbet med overordnet beredskapsplan, atomberedskapsplan, og igangsettelse av temaplan oppvekst.

Leder har hatt en sentral rolle i arbeidet med ledelsesutvikling, internkontroll og utarbeidelse av nytt styringsdokument.

Folkehelsearbeid

Sømna kommunes folkehelsearbeid handler blant annet om å sikre oversikt over helsetilstanden i kommunen (dette er konkretisert i kunnskapsgrunnlaget "[Styrker og utfordringer i Sømna kommune 2020](#)») og holde det løpende oppdatert.

11 -17. september 2022 ble folkehelseuka gjennomført i Sømna kommune. Det ble gjennomført en rekke arrangement og webinarer. Folkehelseuka arrangeres i samarbeid med Sømna frivilligsentral.

Åpnet nytt tilbud om frisbeegolf

Åpningen av «banen» for frisbeegolf i Vik sentrum var ikke tilfeldig lagt til Folkehelseuka.

Frisbeegolf-entusiasten Bjørn Åge Nilsen sikter mot kurven, men bommer denne gang.
FOTO: HILDEGUNN NIELSEN HANSEN

Hentet fra Brønnøysund avis.

Program for folkehelse – som kommunen har jobbet med siden 2019 ble i 2022 på bakgrunn av tilsagn om midler til prosjektet BTI (bedre tverrfaglig innsats) slått sammen til ett prosjekt: «Sammen for barn og unge i Sømna». I dette ligger også utarbeidelse av oppvekstplan og forebyggende plan som del av kravet i ny barnevernsreform. Det ble ansatt ny prosjektleder i mars 2022.

Ungdata-undersøkelsen ble gjennomført for fjerde gang. Nytt fra i fjor var at også 5-7. klasse deltok og vi fikk et godt kunnskapsgrunnlag for videre arbeid. Det ble arrangert storforeldremøte i samarbeid med ungdomsrådet med tema; «Hvordan er det å vokse opp i Sømna?».

Foto: Cathrine Theting

9.1.4 Servicetorg, arkiv og politisk sekretariat

Sentrale arbeidsoppgaver

- Drifte Sømna kommune sitt kundemottak fysisk, per telefon og per epost
- Støttefunksjon til alle kommunens enheter
- Håndtering av inngående og utgående post
- Ivareta kommunens arkivansvar
- Lage innkallinger og protokoller til politiske utvalg

Resultater

Avdelingen har i 2022 jobbet videre med implementeringen av nytt sak/arkiv-system. Dette har gitt brukere tilgang til kommunens arkiv på en helt ny måte, noe som også har gitt godt resultat på åpenhetsbarometeret 2022.

9.1.5 Interkommunale samarbeid

Heile Helgeland

Fokus på å synliggjøre Helgeland som en attraktiv region og bidra til å øke kunnskapen om jobb- og karrieremuligheter. Prosjektet er i regi av Kunnskapsparken Helgeland og har en kostnad på 10.000 kr per år. Kommunens deltakelse gir tilgang på en del verktøy, samt at man blir en del av en større helhet for å få folk til å flytte til kommunen.

Trollfjell Friluftsråd og Trollfjell Geopark

Dette er et samarbeid mellom alle kommunene på Sør-Helgeland og Leka kommune. Det jobbes for å fremheve friluftslivets betydning, og tilbyr bla. kursing til skoler og barnehager i regionen. I tillegg har friluftsrådet opparbeidet seg en stor utstyrsbase som lag og foreninger kan låne gratis. Trollfjell Geopark er en del av UNESCOs liste over globale geoparker. Det er viktig for kommunen å ta videre del i dette arbeidet. Leder plan, miljø og utvikling er styremedlem.

9.2 Oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur består av barnehage, skole, kulturskole, kultur og frivillighet. Fra 2023 vil også flyktningetjenesten legges inn under området. Rollen som aktiv skole- og barnehageeier er viktig for at kommunen skal levere tjenester som har god nok kvalitet, samtidig som man forholder oss til de rammer området er tildelt. Den demografiske utviklingen vil kreve at vi hele tiden justerer ressursbruk i takt med de endringer vi ser, samtidig som vi fortsatt skal levere gode tjenester til våre innbyggere.

Økonomi

	Budsjett 2022 (kr)	Regnskap 2022 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Områdeleder oppvekst	12 549 140	12 068 608	480 531	3,83%
Sømna barnehage	7 187 162	6 684 527	502 634	6,99%
Sømnaskolen	27 771 104	28 839 883	-1 068 779	-3,85%
Sømna kulturskole	1 983 943	1 594 690	389 252	19,62%
SUM FOR OMRÅDET	49 491 349	49 187 709	303 639	0,61%

Oppvekstsektoren har i 2022 jobbet for å konsolidere drift i henhold til de rammer som er gitt. Endringer som ble innført fra høsten 2021 har fått helårsvirkning. Vi har innarbeidet en kultur der vi ser oppvekstsektoren med et helhetlig blikk, det vil si at vi har større mulighet til å flytte ressurser mellom enheter ut ifra behov enn vi fikk til tidligere. Dette kan medføre at ressurser kan følge med over fra barnehage til skole eller mellom skoletrinn når vi ser at dette er hensiktsmessig.

Vi tilpasser drift foran hvert barnehage- og skoleår ut ifra kjente faktorer som barnetall, søkertall etter hovedopptak i barnehage, elevtall osv. En slik form for styring vil kunne føre til at det ved nye behov må foretas justeringer i etablert organisering av ressurser eller det må meldes inn behov for budsjettjusteringer. Vi har på denne måten god oversikt over behov, fordeling av ressurser og kan sørge for at vi har et likeverdig tilbud for barn både i barnehage og skole.

Oppvekst og kultur som helhet har et positivt avvik for 2022 på kr 303 639,-. Dette forklares nærmere under. Det er viktig å se oppvekstområdet under ett da refusjoner vil komme inn andre steder enn der utgiftene føres, dette gjelder særlig stedene som omfatter drift av Sømnaskolen.

9.2.1 Barnehage

Sømna barnehage drives som én enhet fordelt på to bygg. Barnehagene drives etter tradisjonell avdelingsmodell, og barna går i sine faste avdelinger inndelt etter alder. Berg barnehage har 3 avdelinger med plass til 42 barn daglig, men for barnehageåret 2022/23 drives barnehagen med 2 avdelinger på grunn av nedgang i barnetall. Vik barnehage har 2 avdelinger med plass til 26 barn daglig. Totalt gir det oss en kapasitet på 68 plasser. Sømna barnehage ledes av en felles styrer som inngår i ledergruppe oppvekst og kultur.

Sentrale oppgaver

- Bidra til at barn som går i barnehage får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek
- Bidra til at Sømna kommune er attraktiv som bostedskommune gjennom å ha full barnehagedekning
- Drive barnehagen i henhold til gjeldende lovverk, forskrifter og rammeplan for barnehage
- Være helsefremmende og bidra til god folkehelse

Økonomi

Sømna barnehage har et mindreforbruk i 2022. Dette skyldes flere ting, men den største årsaken er at det har vært vakanser som har ført til mindreforbruk i lønn. Også i 2022 har brukerbetaling har vært noe for høyt budsjettet, i forhold til søkertall foran høsten 2022. Imidlertid har bosetting av flyktninger fra Ukraina ført til at vi har fått flere barn med behov for barnehageplass og dette er positivt.

Fremtidige utfordringer

Sømna har et barnetall med synkende prognoser. Dette krever at kommunen tilpasser driftsnivået årlig, noe som igjen vil kunne gi uforutsigbarhet med tanke på økonomiske rammer, bemanning og kompetanse.

Nøkkeltall

*= tallet er over 100% grunnet barnehagebarn fra Brønnøy kommune

Indikator	2020	2021	2022
Andel barn i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (%)	109,7*	107,1*	109,7*
Andel ansatte med pedagogisk utdanning (%)	38,3	42,4	47,2
Antall barn per årsverk i grunnbemanningen (antall)	4,4	4,9	4,4
Svarprosent foreldreundersøkelsen (%)	Vik: 84,2 Berg: 87,1	Vik: 40,0 Berg: 80,0	Vik: 61,1 Berg: 65,0

Resultater

Andelen barn i barnehage ligger over snittet i Nordland (94,5%) og over snittet i landet (93,4%). Sømna barnehage har også en forholdsvis høy andel ansatte med pedagogisk utdanning (47,2%), dette er positivt med tanke på kvalitet. Her ligger vi over våre nabokommuner. Fylkesnivået er på 41,4% og landsnivået 41,8%.

Antall barn per årsverk i grunnbemanning er i snitt 4,4 barn hos oss, mens det i Nordland er et snitt på 5,5 barn og i landet som helhet et snitt på 5,7 barn per ansatt. Dette tilsier at vi fremdeles har god bemanning i tråd med bemanningsnorm for barnehage. Det er også fokus på fagkompetanse gjennom våre ansatte med fagbrev innenfor barne- og ungdomsarbeiderfaget. Vi har et godt tverrfaglig samarbeid med helsesykepleier, logoped, PPT og andre instanser ved behov.

Sømna barnehage har også i år gjennomført foreldreundersøkelsen. Vi har marginalt høyere svarprosent i avd. Berg enn i avd. Vik denne omgangen og svarprosenten har gått opp siden i fjor. Svarene viser at de foresatte i svært stor grad er fornøyd med tilbudet som gis Sømna barnehage. Det som drar ned, er det fysiske miljøet/lokaler. Effektivering av vedtak om bygging av ny barnehage i Vik og oppgradering av Berg barnehage vil endre dette.

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i Sømna barnehage i 2022.

9.2.2 Skole

Sømnskolen består av en skole i to bygg. 1. - 4. trinn (inkl. SFO) holder til på Berg skole, 5. - 10. trinn holder til på Vik skole.

Totalt går det 242 elever i Sømnskolen. Berg skole har 84 elever og 36 barn på SFO. Vik skole har 158 elever. Elevtallet vil variere noe gjennom året da vi har noe tilflytting/fracflytting.

Skolene er organisert under felles rektor, med stedlige avdelingsledere på hvert skolebygg. Totalt er det 300 % lederressurs i Sømnskolen. Rektor inngår i ledergruppe oppvekst og kultur.

Sentrale oppgaver

- Skolen skal, i samarbeid med heimen, bidra til at elevene utvikler kunnskap, ferdigheter og holdninger for å meste livene sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet
- Skolen skal drives i henhold til gjeldende lovverk, forskrifter og læreplanverk for grunnskole
- Være en trygg læringsarena som oppleves inkluderende og som fremmer helse, trivsel og læring for alle
- Sikre at alle elever får et best mulig utbytte av den ordinære opplæringen gjennom tilpasset opplæring for alle
- Kommunen må ha ekstra fokus på overganger mellom skolene og jobbe for et mest mulig enhetlig og helhetlig skoleløp i Sømnskolen

Økonomi

Sømnskolen har et merforbruk i 2022. Dette skyldes at det har oppstått nye behov gjennom året, mer vikarbruk enn budsjettet og det har også vært utgifter til lokal koronaavtale som vi ikke har fått kompensert som antatt. Sommer-SFO har også gitt mer utgifter enn forventet.

Det gjøres hvert år et grundig arbeid med budsjettering med tanke på refusjoner fra andre kommuner, likevel er dette en usikker budsjettpost med tanke på endring/flytting etc.

Vi ser i tabellen under at nettoutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år har økt fra 2021. Dette skyldes at elevtallet er redusert med ca. 20 elever siden forrige skoleår.

Nøkkeltall

Indikator	2020	2021	2022
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år Berg og Vik (kroner)	157 038,0	163 188,0	178 177,6
Grunnskolepoeng	44,8	44,1	43,9
Andel lærere som oppfyller kompetansekravene (%)	97,37	99,2	99,2
Andel spesialundervisning ungdomsskolen (%)	10,47	12,5	12
Nasjonale prøver lesing. Andel 5. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	12,5	42,3	14,3
Nasjonale prøver lesing. Andel 9. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	11,8	0	4,2
Nasjonale prøver regning. Andel 5. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	30,4	15,4	19,0
Nasjonale prøver regning. Andel 9. klassinger på laveste mestringsnivå (%)	2,9	6,9	4,3
Deltagelse elevundersøkelse 7. trinn (%)	100	90	87
Deltagelse elevundersøkelse 10. trinn (%)	100	100	89,7
Deltagelse foreldreundersøkelse 7.trinn (%)	Ikke gjennomført	Ikke gjennomført	52,2
Deltagelse foreldreundersøkelse 10. trinn (%)	Ikke gjennomført	Ikke gjennomført	31

Resultater

Spesialundervisning og tilpasset opplæring

Andel elever med spesialundervisning har gått noe opp for hele grunnskolen i 2022. Noe av dette kommer av at vi har færre elever totalt og at prosentandelen dermed blir noe høyere. Vi ser også at vi har hatt et etterslep på sakkyndighetsarbeid forrige skoleår, som nå har medført en økning totalt sett. Økningen gjelder i stor grad elever på lavere årstrinn. Vår andel i år (16,94%) er høyere enn Brønnøy, men under noen av våre nabokommuner. Vi ser at vi ligger over Nordland fylke (9,73%) og over landsgjennomsnittet (7,82%).

Fra 2021 innførte regjeringen en ny satsning som kalles *Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderende praksis* som vil bety mye for hvordan skolen skal jobbe på dette området, det samme gjelder *Barnevernsreformen* som vil gi primærtjenesten et større ansvar med tanke på forebygging. Myndighetene ber oss om å se det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske tilbudet i sammenheng. Dette vil bety noe for vår organisering av ressurser fremover.

Vi har en stor andel elever som er diagnostisert med dysleksi og skolen har hatt ulike interne kurs for å øke kompetansen hos alle på dette med hjelpemidler og arbeidsmetodikk. Berg skole er re-sertifisert som dysleksivennlig skole og vi har et mål om at også Vik skole skal sertifiseres som dysleksivennlig skole i løpet av 2023.

Kompetanse

Sømna kommune har hatt flere lærere på videreutdanning gjennom Utdanningsdirektoratets ordning. Vi ligger per i dag tett opp til 100 % kvalifiserte lærere og dette er en styrke for Sømnskolen.

Nasjonale prøver

Sømnskolen har jevnt over hatt en forbedring av resultatene på nasjonale prøver. Vi har relativt små kull og resultatene vil variere, men skolen er i gang med å analysere resultatene og sette inn tiltak. Begynneropplæring må prioriteres og tidlig innsats må settes inn jf. Opplæringsloven når behov avdekkes. Vi ser at vi har en bedring i resultatene oppover i trinnene og dette viser at opplæringen gir bedre resultater gjennom det tiårige løpet. Våre elever hadde også i 2022 høyere grunnskolepoeng enn snittet i Nordland og i landet for øvrig.

Brukerundersøkelser

Nytt i 2022 er at vi har gjennomført både foreldreundersøkelse og lærerundersøkelsen i Sømnskolen. Dette gir oss et godt grunnlag for videre arbeid. Vi skulle ønske at svarprosenten for foreldreundersøkelsen ble høyere, men i og med at dette er første gang i vi gjennomfører denne håper vi på mer oppslutning fra foresatte i neste omgang.

Elevundersøkelsen viser at elevene i Sømnskolen trives godt, de opplever god støtte fra sine lærere og foresatte. De opplever også i stor grad at de får faglig utfordring.

Vi ser også i år at vi skårere lavere på dette med elevdemokrati og medvirkning, og også på områder som motivasjon og hvor godt de liker skolearbeidet.

Vi ser en negativ utvikling i opplevd mobbing blant de elevene som har deltatt i elevundersøkelsen. Vi oppfatter at mobbing skjer både på skolen og digitalt.

Tilsyn

Det har ikke vært tilsyn med Sømnskolen i 2022.

9.2.3 Kulturskole

Kulturskolens visjon er “kulturskole for alle” og har i dag tilbud innenfor musikk, sang, visuell kunst og teater. Kulturskolen ledes av kulturskolerektor som også inngår i ledergruppa for oppvekst og kultur.

Sentrale oppgaver

- Gi et frivillig tilbud innen ulike kulturfag til alle mål- og aldersgrupper i kommunen, med hovedvekt på barn og unge
- Bidra til at alle barn og unge i Sømna får en oppvekst som gir dem lyst på livet og evnen til å mestre det
- Utvikle og delta i samarbeid mellom ulike kunst- og kulturuttrykk internt i kulturskolen og ellers i kulturlivet, og delta i markedsføringen av Sømna kommune og Helgeland
- Drive kulturskolen i henhold til gjeldende lovverk, forskrifter og Nasjonal rammeplan for kulturskole

Økonomi

Sømna kulturskole har hatt et mindreforbruk i 2022.

Nøkkeltall

Indikator	2020	2021	2022
Antall elever i grunnskolealder	94	105	112
Andel barn i kulturskolen (%)	30	41,6	42,1
Antall elever over grunnskolealder	2	0	2
Antall elever musikkundervisning	85	88	93
Antall elever visuelle kunstfag	46	66	69
Antall elever teater	7	10	9
Antall elever dans	*	*	*

*= kan ikke tilby dette

Sømna kommune er i en særstilling med tanke på hvor mange barn som mottar tilbud fra kulturskole. Hos oss går 42,1% av alle barn mellom 6-15 år i kommunens kulturskole, i Nordland er tallet 12,9% og i hele landet 12,8%. Dette er et resultat av godt arbeid over år, men også at vi klarer å tilrettelegge for kulturskoletilbud innenfor SFO-tid, sånn at foresatte i stor grad slipper å kjøre barna til kulturskoleaktivitet på ettermiddagstid.

Resultater

I 2022 har kulturskolen klart å gjennomføre en del flotte arrangementer i samarbeid med andre aktører. I 2022 har kulturskolens tilstedeværelse på dagsenter for eldre hver tirsdag vært med på å gi hjemmeboende eldre et spennende og innholdsrikt tilbud. Det har også vært lagt ned mye arbeid for å skape kulturopplevelser i forbindelse med merkedager og i perioden før jul.

Kulturskolen samarbeider tverrfaglig med andre tjenesteområder og har en målgruppe som er fra 0—100 år. MMB (Musikkbasert Miljøbehandling) inngår i et etablert samarbeid med Helse-, velferds- og kulturområdet. Tilbudet fra kulturskolen er nå utvidet med kunst og skapende aktivitet. Det faste samarbeidet med musikktilbud for alle barnehagene bidrar også til MMB-generasjonssang.

KIT – kulturskolens innsatsteam – leverer tjenester til Helgeland rehabilitering, samt bidrar i forbindelse med tiltak rundt enkeltelever som har behov for en litt annen tilnærming i sin undervisning.

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i Sømna kulturskole i 2022.

9.2.4 Kultur og frivillighet

Wenche Fjerdingøy og Hans Gunnar Holand mottok pris for årets frivillighetskommune 2022

Foto lånt fra KS.

Sentrale oppgaver

- Folkebiblioteket. Formidling av litteratur og arena for debatt og kulturarrangement.
- Fordeling av kulturmidler
- Oppfølging av frivillighet, lag og foreninger
- Samhandling med frivilligsentral
- Samhandling med museet og fokus på kulturminnevern
- Samhandling og tilrettelegging for teater, kino og basseng
- Sceneinstruktørordningen
- Den kulturelle spaserstokken og skolesekken

Nøkkeltall

DKS produksjoner

	2020	2021	2022
Egenproduserte	9	9	8
Gjesteproduksjoner	1	3*	6

* 3 ble avlyst grunnet pandemi

Biblioteket

	2020	2021	2022
Totalt utlån inkl. Fornyelser	4227	6300	4769
Bokbestand	25.000*	26300*	26263*
Andel lånere Biblioteket	<i>Ikke tilgjengelig data</i>	2200 lånere/besøk	2200
Antall arrangementer i biblioteket*	10	10	7

*I tillegg kommer tilgang til e-bøker og e-lydbøker til voksne/barn.

Resultater

Det har vært gjennomført en del arrangementer i regi av biblioteket i 2022. Biblioteket har arrangert Sommerles for barn og unge med 99 brukere påmeldt. Det er en oppslutning på 56,3% av målgruppen. Det har også vært flere forfatterbesøk med foredrag: Caroline Serck-Hanssen; Moja på tvoja, Johanne S: Refseth; naturen som lykkepille. Det har vært konsert med den samiske kunstneren og artisten Emil Karlsen. I tillegg har det i tradisjonen tro vært åpent hus/servering i forbindelse med julegrantenning på Vik og ukentlig deltagelse med lyrikk/fortellinger på SOS (innslag ifm. musikkstund kulturskole), samt deltagelse på dagsentertilbud for hjemmeboende eldre.

Det har vært en liten nedgang i utlån, noe av dette skyldes at det har vært færre klassebesøk i 2022 enn tidligere. Bokbestanden i biblioteket har gått litt ned, årsaken er at det har vært kassert en del utdaterte bøker. Det er samtidig kjøpt inn en del nye, mer aktuell litteratur.

Fra foredrag med Caroline Serck-Hanssen.

Foto: Sømna kommune

Frivillighet

Sømna kommune ble i Frivillighetsåret 2022 kåret til årets Frivillighetskommune. Dette er en utmerkelse som henger høyt og som sier noe om godt og systematisk arbeid over tid. I utvelgelsen blir det lagt vekt på hvordan kommunen har utviklet sin frivillighetspolitikk i dialog med bredden av frivilligheten, dens politiske forankring, at den legger til rette for faste årlige møteplasser og på hvilken måte man har involvert den lokale frivilligheten i utviklingen av frivillighetspolitikken. Gjennom det veletablerte frivillighetsforum som har faste møter har vi mulighet til å komme i dialog med frivilligheten, finne områder for samhandling mellom ulike lag- og foreninger og mulighet for å koordinere aktiviteter og tilbud.

Foto: Sømna kommune

Den lokale Frivillighetsprisen for 2022 ble tildelt Asbjørn Melstein. Her flankert av Wenche Fjerdingsøy (leder for Frivilligsentralen) og Hans Gunnar Holand, ordfører, som delte ut prisen på vegne av kommunen.

I år ble det også delt ut en helt egen ærespris i anledning Frivillighetens år. Denne prisen ble delt ut til Sømna IL som feiret sitt 100-årsjubileum med en flott idrettsgalla.

Ordfører Hans Gunnar Holand deler ut ærespris til Sømna IL ved leder Simen Garaas.

Foto: Sømna kommune

Idrett og arenaer

Sømna kommune legger til rette for aktivitet og folkehelse gjennom å tilby gode fasiliteter for idrett og aktivitet. Svømmehallen er nå renoverert og vi renovering av Sømna stadion er prioritert budsjettmessig og venter på å bli satt i gang. Rockebingen kan også leies/lånes for enkeltpersoner eller grupper, og ved organisert aktivitet for barn og unge i kommunens lokaler, betales det ikke leie. Lokaler kan leies/bookes av brukere via kommunens servicetorg.

Tilsyn

Det har ikke vært gjennomført tilsyn i 2022.

9.2.5 Flyktingetjenesten

Flyktingetjenesten i Sømna kommune har blitt restartet etter at kommunestyret vedtok å bosette nye flyktinger i 2022. Tidligere ansatte i tjenesten var gått til andre jobber og oppgaver, så det var behov for å tilsette personer som kunne jobbe med denne tjenesten.

Stilling ble lyst ut og vi lyktes ikke å rekruttere i første omgang, det var i starten av krigen i Ukraina og med en økende flyktingestrøm til landet, rift om kompetanse på dette område.

Vi lyktes med intern rekruttering i andre omgang og har i dag tilsatt en flyktingkonsulent i 80 % stilling. Området har ligget organisert under Helse og velferd, men blir fra 2023 lagt inn under oppvekst og kultur.

Sentrale oppgaver

Bosette flyktinger som vi får forespørsel fra myndighetene om å bosette. Herunder skaffe til veie bolig og start-utstyr, sikre helseoppfølging, barnehageplass/skoleplass for barn, norsk- og samfunnsfagopplæring til voksne gjennom introduksjonsprogrammet.

For å sikre god oppfølging og integrering er det viktig å kartlegge kompetanse og bistå personer med å komme seg i arbeid, både gjennom språkpraksis og ved å kvalifisere seg til ordinære yrker. Her er vi avhengig av at næringslivet i kommunen stiller opp med språkpraksisarbeidsplasser. Det er mye kompetanse blant våre nye innbyggere og vi trenger arbeidskraft på mange ulike områder.

Nøkkeltall

Vedtaket fra kommunestyret tilsa at vi skulle bosette 50 flyktinger i 2022. Vi landet på 39 stykker, derav 15 barn. I tillegg er det 9 stykker som det er meldt ankommer i starten av 2023.

Kommunen bosetter i egne kommunale boliger og også i leide private boliger. Det søkes å finne boliger som er tilpasset familiene med tanke på størrelse og nærhet til skole eller barnehage.

Resultater

Flyktinger som omfattes av vedtak om introduksjonsprogram er i gang med opplæringen. Det samarbeides med Brønnøy kultur- og kompetansesenter om å tilby denne tjenesten. Flere har også kommet i gang med en form som språkpraksis og det er planlagt inngått et samarbeid med Sør-Helgeland opplæringskontor for å få bistand til programrådgivning og å følge opp utdanningsgodkjenninger og språkpraksisplasser.

9.2.6 Interkommunalt samarbeid i oppvekst og kultursektoren

Sømna kommune deltar i flere regionale samarbeid innenfor oppvekst og kultursektoren.

Regionalt skolefaglig ressurscenter (RSR) er etablert med Brønnøy kommune som vertskommune. Både Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og Regionalt kompetansekontor (RKK) er nå plassert inn i RSR under ledelse av Brønnøy kommune gjennom en vertskommuneavtale. RSR er finansiert av prosjektmidler og har finansiering til medio 2024. Det betyr at kommunene i forbindelse med budsjettøsten 2023 må ta stilling til hvorvidt prosjektet skal videreføres i ordinær drift.

Regionalt samarbeider kommunen også med Nord universitet både innenfor barnehage- og skolesektoren. REKOM (Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling) og DEKOM (desentralisert kompetanseutvikling for skole) er ordninger Utdanningsdirektoratet finansierer for å sikre faglig utvikling innenfor sektoren. Poenget er et praksisnært samarbeid med UH-sektoren (universitet og høyskole) der kommunene får kompetansepåfyll fra det siste innen forskning og pedagogisk teori, og UH henter praksisrelatert kunnskap til sine utdanningsprogrammer innenfor feltet.

Sømna har i flere år deltatt i et velfungerende samarbeid på gjennomføring av tilsyn i barnehager. Dette har vært ivaretatt av en regional gruppe som koordineres av Rådgivende utvalg for oppvekst på Sør-Helgeland (tidl. Fagutvalget). Av flere årsaker har det vært stillstand i dette arbeidet og i 2022 har det ikke vært tilsyn i Sømna kommune.

Sømna kommune har en skoleavtale med Brønnøy kommune der elever som bor tett inntil kommunegrensa får gå på skole i Sømna. Det ble i 2022 inngått en avtale for inneværende skoleår, men det er ikke skrevet noen ny langsiktig avtale. Dette jobbes det med.

Sømna kommune har en barnehageavtale som sikrer at barn som bor ved kommunegrensa i Brønnøy kommune kan få tildelt barnehageplass i Sømna. Avtalen ble inngått 02.04.2013 og kan sies opp av begge parter med 2 års skriftlig varsel.

Sømna har også en avtale vedrørende elever fra Brønnøy kommune som benytter seg av kulturskoletilbudet i Sømna. Denne avtalen ble reforhandlet i 2020 og kan reforhandles hvis en av partene ønsker det.

9.3 Helse og velferd

Området består av pleie og omsorg, helse, bo- og oppfølgingstjenesten, sentralkjøkken og Helgeland rehabilitering.

Økonomi

	Budsjett 2022 (kr)	Regnskap 2022 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Områdeleder helse og velferd	1.127.831	589.736	538.035	47,71%
Helse	10.619.343	11.488.288	-868.579	-8,18%
Kultur	4.147.801	3.936.053	211.748	5,11%
PLO	33.358.165	36.851.444	-3.493.279	-10,47%
Velferd	3.196.600	-1.234.867	4.431.467	138,63%
Barnevern	6.398.856	5.728.540	670.315	10,48%
Bo og oppfølgingstjenesten	12.262.501	14.111.050	-1.848.549	-15,07%
SUM FOR OMRÅDET	71.111.463	71.470.245	-358.782	-0,50%

Området leverer et negativt driftsresultat for 2022 på Bo- og oppfølgingstjenesten, PLO og Helse. Dette er de samme områdene som hadde merforbruk i 2021.

Områdeleder helse og velferd

Avviket skyldes i sin helhet vakanse i stillingen som områdeleder siste del av 2022.

Helse

Kommunen hadde i 2022 budsjettert med en kostnad på KAD seng på 600.000. Reell kostnad i 2022 ble 200.000. Kommunen hadde videre budsjettert med kostnad knyttet til kommunal psykolog på 400.000. Som følge av rekrutteringsutfordringen har denne stillingen stått vakant store deler av året og reel kostnad i 2022 ble 59.000. Totalt har man derfor et mindreforbruk knyttet til dette på 741.000 i 2022.

Helsestasjonen har også et mindreforbruk på 116.000 i 2022. Dette skyldes i sin helhet større inntekter på vaksinesalg enn budsjettert.

Legetjenesten har et merforbruk på 1.600.000. Dette skyldes at man ved en feil ikke har budsjettet med turnuslege i 2022. I tillegg har pandemien vært krevende, og det har vært en slitenhet i personalet som gjør at man var nødt til å ty til dyre vikarer i gjennomføringen av ferieavvikling sommeren 2022. Totalt merforbruk på Helse ble derfor i 2022 kroner 868.000

Pleie og omsorg

Pleie og omsorg har et merforbruk i 2022 på 3.500.000. Situasjonen på området har i 2022 vært krevende, og det har vært nødvendig å ta tydelige grep for å snu en negativ utvikling.

Lønnskostnadene er 4.200.000 høyere enn budsjettet. Dette er i sin helhet knyttet til bruk av vikarer og overtid. Høyt sykefravær har utløst mange forskjøvnede vakter og bruk av overtid.

Til tross for merforbruk er det positiv utvikling siste del av året. Sykefraværet er redusert, og kostnadene til vikar og overtid er betydelig redusert. Vi ser allerede positive resultater av de grep som er gjort gjennom året.

Velferd

Velferd har et mindreforbruk på over 4.400.000.

Sømna kommune sin andel av drift av NAV Sør-Helgeland ble 115.000 lavere enn budsjettet.

Til gjengjeld har vi merforbruk på ytelser:

Kvalifiseringsordningen (KVP) – merforbruk 530.000.

Økonomiske sosialhjelp – mindreforbruk 180.000.

Økonomisk sosialhjelp har nok i 2022 vært for høyt budsjettet. For til tross for utbetaling til ukrainske flyktninger på 740.000 ser man dette store mindreforbruket.

Sømna kommune sin andel av krisesenteret ble 50.000 lavere enn budsjettet.

Hovedårsaken til enhetens positive resultat er statlige overføringer knyttet til flyktninger.

Overføringene fra staten var 5.750.000 mens kostnadene til drift av flyktningsjenesten beløper seg til 910.000. Her er det viktig å merke seg at dette bidrar veldig positivt til kommunens totale resultat.

Det er viktig at disse pengene avsettes på flyktningsfond da vi vet fra tidligere bosettinger at man har kostnader med flyktninger også etter at flyktningsstilskuddet forsvinner.

Barnevern

Barnevern har et mindreforbruk 670.000 i 2022.

Dette skyldes følgende forhold:

- Tiltak som besøkshjem og støttekontakt, familierådgivning og kjøp av tjenester fra staten er ikke benyttet i den grad som planlagt.
- Det har vært mindre reiseaktivitet enn forventet og vi har fått refundert noen reisekostnader fra retten.
- Vi har mottatt mer i refusjon fra Staten enn budsjettert. Dette er refusjoner fra 2021.

Bo- og oppfølgingstjenesten

Bo- og oppfølgingstjenesten har et merforbruk i 2022 på 1.850.000.

Også på dette området har man hatt en del fravær som gjør at man har fått et merforbruk knyttet til lønn på 600.000. Dette er spesielt knyttet til natt-tjenesten. Hovedårsaken til det store avviket er allikevel en inntektssvikt knyttet til ressurskrevende brukere. Man fikk i 2022 1.200.000 mindre i refusjoner fra staten enn budsjettert.

9.3.1 Pleie og omsorg

Sentrale oppgaver:

- Koordinerende enhet for voksne.
- Dagsenter
- Pleie og omsorgstjenester i hjemmet
- Pleie og omsorgstjenester på sykehjem

Nøkkeltall Sykehjem

Tjeneste/døgn	2019	2020	2021	2022
Dagopphold	19	207	88	25
Liggedøgn totalt	10315	10396	9073	7721
Korttidsopphold	883	476	496	557
Avlastning	15	96	13	17

Langtids	9220	9739	8564	7164
Dødsfall	14	15	16	17
Salg av opphold	8	25	30	0

Nøkkeltall hjemmesykepleien

Tjeneste/antall brukere	2019	2020	2021	2022
Trygghetsalarm	40	49	44	33
Praktisk bistand	63	65	54	60
Hjemmesykepleie	114	116	126	104
Matombringing	36	40	37	34
Omsorgsbolig	34	30	31	31
Hverdagsrehabilitering	5	3	4	0
Dagtilbud	15	12	11	25

Indikator	2020	2021	2022	Nordland 2022	Resten av landet 2022	Kostragruppe 15 2022
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten med helseutdanning (%)	77,7	80,1	78,8	77,6	77,6	74,8
Andel ansatte som har gjennomgått kompetansehevende tiltak (%)	80	80	70	*	*	*
Ernæringskartlegging beboere i institusjon (%)	100	100	100	*	*	*
Ernæringskartlegging hjemmeboende (%)	80	80	80	*	*	*

Netto driftsutgifter av kommunens drift (%)	29,6	33,1	32,2	36,4	33,1	37,4
Årsverk per bruker av omsorgstjenester	0,55	0,47	0,60	0,57	0,59	0,60

Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (%)	31,7	29	27,2	30,1	27,7	34,3
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (%)	43,8	46,2	44,0	48,0	48,9	35,9
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (%)	13,8	12,9	13,6	10,7	10,5	12,6
Dekningsgrad sykehjem (%)	29,2	28,5	21,8	*	*	*

Kilde: SSB tabell 12209 og interne tall.

Andelen plasser i kommunens institusjoner (sykehjem) sett i forhold til innbyggere over 80 år har gått ned fra 2021 til 2022 med bakgrunn i reduksjon av institusjonsplasser. Det har vært god nok dekning av sykehjems plasser. Det har ikke vært overliggere på sykehus, og det har hele tiden stått ledige plasser.

Resultater

- Bemanningsplaner knyttet til kompetansebehov og drift
- Det er tatt i bruk mobil pleie i hjemmetjenesten
- Etablert dagsenter for eldre. Et samarbeid med frivilligsentralen.
- Hatt flere lærlinger i tjenestene
- Turnusplanarbeid
- Kvalitetsforbedringsarbeid
- Fokus på ernæring og gode måltider
- Sommerjobb for ungdom
- Samarbeid med kulturskolen innen musikk og kunstbasert miljøbehandling
- Matproduksjon - brukertilpasset matproduksjon fra institusjonskjøkken

Det ble i 2022 gjort en endring i hele ledelsesstrukturen innen pleie og omsorg. Dette har bidratt til at det har blitt et fornuftig leder- og kontrollspenn på området. Avdelingslederfunksjonen ble faset ut. Ny struktur er enhetsleder og assisterende enhetsleder, samt 4 gruppeledere. Det har blitt utarbeidet nye stillingsbeskrivelser til gruppeledere. Sentralkjøkkenet ble i 2022 direkte plassert under områdeleder helse og velferd som egen enhet.

Kjøkkenet har i løpet av 2022 produsert mat til hjemmeboende, dagsentertilbud, HRIS, sykehjemsavdeling, skolekantine samt cateringsalg til småarrangement. Enheten har produsert ca. 23.000 middager og 8.500 skolelunsjer. I tillegg har institusjonskjøkkenet hatt direkte salg fra kantine på SOS.

Det har blitt jobbet mye med å styrke kompetansen til ansatte. 8 ansatte på ulike nivå tar videreutdanning innen helseledelse. Studiet er på deltid over 2,5 år, og finansieres hovedsakelig av tilskuddsmidler. Studiet avsluttes i 2023. To helsefagarbeidere tok etterutdanning innen psykisk helsearbeid i 2022. En sykepleier tok videreutdanning del to i palliasjon. 10 ansatte startet på videreutdanning innen ABC-demens.

Leve hele livet!

Eldrereformen "Leve hele livet" bygger på 5 grunnpilarer: et aldersvennlig Norge, aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. I Sømna, som i resten av landet, må flere bo hjemme lenger og dette krever at de tjenestene vi yter omstiller seg til å kunne yte mer og bedre hjelp til hjemmeboende, samtidig som de som er sykest og med størst hjelpebehov får institusjonsplass når dette er påkrevet. I 2022 har vi hatt et stadig sterkere fokus på dette, og bistått hjemmeboende i enda større grad enn tidligere for å unngå innleggelse på sykehus og sykehjem.

Vinteren 2022 ble dagsenter med aktivitetstilbud til hjemmeboende eldre startet opp, og har vært en stor suksess.

«Det var en hattefin gjeng som møtte opp i en fullsatt sal i dag til konsert ved Sømna Omsorgssenter. Vi sees!» OJ (Odd Jarle Hansen)

Foto: Sømna kommune

Deltakere hentes hjemme, kjøres til dagsenter, får servert frokost, kaffe med "nåkka attåt", middag, og er ellers med på ulike aktiviteter. Her kan nevnes sang/konserter, fortelling, trim, baking, maling, toving og ikke minst det sosiale aspektet med å treffe andre sambygninger.

Foto: Sømna kommune

Videre har vi drift av aktivitetssenter (Arbeidsstua) to dager i uken med ulike aktiviteter for pasienter som bor på Sømna Omsorgssenter, men andre deltakere er også hjertelig velkomne.

Det må også nevnes besøk av “Vaffeldamene” som kommer til avdelingene en gang i uken, klessalg som skjer to ganger i året hvor forhandler kommer hit til SOS med masse klær så alle kan se og ta på før kjøp, kiosksalg inne på avdelingene fra handlevogn, trim med fysioterapeut, sangstunder med deltakere fra kulturskolen, aktiviteter i forbindelse med jul, som julebord for alle pasienter på SOS hvor også pårørende får delta, sommeraktiviteter hvor skoleelever jobber som aktivitører.

For å klare å organisere dette, så er vi helt avhengige av den frivillige innsatsen og et bredt samarbeid med bl. annet Frivilligsentralen, biblioteket, kulturskolen, LHL, Sanitetsforeningen, Folkeakademiet, Fredagskafeens venner, og i tillegg mange andre frivillige i alle aldre som stiller opp.

I Sømna har vi et eget kjøkken knyttet til sykehjemmet, og de bistår med servering av mat til dagsenter, middag til hjemmeboende med behov for ernæringsstøtte. I tillegg så kan hjemmeboende få hjelp av hjemmetjenesten til å skrive handleliste som sendes til butikk, og hvor frivillighetsentralen henter ferdig pakkede matvarer og kjører disse hjem til hver enkelt.

Tore Fagernes sikrer beholdning av flatbrød!

Foto: Sømna kommune

I 2022 ble det en samlokalisering mellom sykehjemmet og hjemmesykepleien hvor større fleksibilitet, større fagmiljø og bedre pasientforløp mellom hjemmebasert og institusjon var målet.

Samlokalisering ble ferdigstilt våren 2022. Effekten en ser er at tjenestene er nærmere hverandre, og at en da lettere kan samarbeide på tvers av avdelingene. Informasjonsflyten er også lettere å få til.

Begge miljøene benytter samme medisinrom.

Tilsyn

Det har vært ett overordnet tilsyn og 4 tilsyn knyttet til enkeltsaker i 2021/2022.

Konklusjonen på det overordnede tilsynet er at det ikke har vært jobbet godt nok systematisk.

Tilsynet har likevel ikke avdekket at det har vært brudd på forsvarlighetskravet i helse- og omsorgstjenesteloven. Statsforvalteren har konkludert i 3 av de 4 enkeltsakene. 2 av avvikene er lukket. Resterende avvik forventes lukket i 2023. Det har vært jobbet godt med å forbedre rutiner og prosedyrer, fokus på nærhet i ledelse og brukermedvirkning. Dette i tett samarbeid med Statsforvalteren.

9.3.2 Helse

Enhet helse har ansvar for legekontor, skolehelsetjenesten, frisklivsentral, ungdomslos og fysioterapitjenesten. Helse er også kontaktperson mot de interkommunale tjenestene barnevern og krisesenter.

Legekontor

Sentrale oppgaver

- Det drives i hovedsak pasientrettet arbeid
- Legevakt i samarbeid med Brønnøy kommune
- Lege ved pleie- og omsorgsavdelingene
- Lege ved helsestasjon
- Tverrfaglig samarbeid og teamarbeid med andre enheter
- Smittevern og smittesporing
- Beredskapsarbeid
- Veiledning av LIS 1 og ALIS, vikarer og studenter

Resultater

Beredskap og smittevern har hatt stort fokus i 2022 også. Det er rapportert ukentlig til helsedirektoratet og Statsforvalter frem til sommeren, rapporteringen endret seg da til å rapportere om flykninger i kommunen hver 4. uke siste del av året. Vi har drevet utstrakt PCR testing av pasienter daglig utover våren til det endret seg til mer selvtesting og vi leverte arbeidsbrakka tilbake før sommeren. Vi har forholdt oss til stadig nye regler og anbefalinger fra sentralt hold.

Vi har nå lager i Sømna med smittevernutstyr. Vi har mottatt hurtigtester fra sentralt hold til selvtesting og delt ut til skoler, barnehager og alle nærkontakter av smittet. Etter hvert ble det satt ut tester i legekantorets gang, slik at de som trengte test hentet selv. Det har vært leveringsvansker på medisin og medisinsk utstyr hele året, dette har vært utfordrende i perioder. Vinteren 2022 gikk beredskapsarbeidet til også å omhandle forebygging av evt. atomutslipp og mottak av flykninger. Vi har ny og oppdatert oversikt om hvor vi har lager av jod tabletter til alle under 18 år.

Det blir tildelt turnuslege for vår og høst. Turnuslegen som skulle komme våren 2022 trakk seg og vi ble uten turnuslege fram til høst da fikk vi ansatt ny turnuslege. En av våre fastleger hadde et års utdanningspermisjon i 2022 og vi fikk vikar som startet i mars og ut året. Dette medførte at vi fikk lange ventelister, det var vanskelig å få tak i vikarer, men vi fikk tak i mange nok til å avvikle ferie og ta unna litt ventelister. Vi hadde en medisinstudent i 4 måneder i høst og dette var lærerikt og positivt.

Kursing og kompetanseheving har stort sett blitt avholdt som e-læring kurs og webinar.

Vi har delvis fått utført årskontroller på utsatte grupper, alle ved omsorgsheimen.

I forbindelse med folkehelse uka 2022, ga vi tilbud til alle kvinner om drop-in time for en #sjekkdeg time. Disse 4 spreke legene arbeidet ekstra 2 ettermiddager og det var veldig godt oppmøte.

Foto: Laila Estensen

Helsestasjon

Sentrale oppgaver

- Helsestasjon 0-5 år
- Skolehelsetjenesten med faste besøksdager på begge skolene
- Koordinerer jordmortjenesten
- Vaksinasjon voksne
- Helsesamtaler med nyankomne flykninger
- Koordinerer mye tverrfaglig samarbeid, både innad i kommunen og med 2. linjetjenesten.
- Koordinerer fast tverrfaglig møtetid med BUP hver 14. dag.
- Foreldreveiledning
- Helse og velferd har en samlet koordinerende enhet, men ledende helsesykepleier er barnekoordinator (ny pålagt rolle fra 2022).
- Deltar i POSOM team

2022 var året der driften etter hvert ble mer “normal”. Året startet med en del koronavaksinering, men ikke i like stor grad som året før.

Foto: Berit Sund

Sømna kjøper jordmortjenester fra Helgelandssykehuset. Jordmor er i Sømna annenhver torsdag. I 2022 var det 15 fødsler.

Også i år har vi holdt åpen helsestasjon og skolehelsetjeneste, selv om vi i starten av året brukte mye

tid på vaksinerings. I august ble tjenesten styrket med 100 % stilling, noe som gjorde at vi ved utgangen av året hadde kommet på tur med de fleste oppgaver som ble utsatt under pandemien. Stillingen er delvis finansiert gjennom prosjektmidler fra helsedirektoratet. Styrkingen gjorde at man fra høsten av så å si doblet tilstedeværelsen på skolene.

Mange tar kontakt; både barn, foreldre og lærere. I slutten av året fikk nyansatt helsesykepleier kursing i foreldreveiledningskurset vi bruker (COS).

I 2022 ble det koordinert 24 ansvarsgrupper rundt barn med sammensatte behov. Helsestasjonen deltok i tillegg i 3 grupper der barnevernet er koordinator, samt en god del samarbeidsmøter. Det er utarbeidet noen individuelle planer (IP), men det er behov for flere. Dette har ikke blitt en prioritert oppgave i 2022. De siste årene har vi ikke brukt nok tid på forebyggende oppgaver. Med økning i stillingsressurs er det nå også mer tid til forebyggende oppgaver.

Alle nyankomne flyktninger har fått helsesamtale, det er formidlet legetimer og helsestasjon har bistått med bestilling av tannlegetimer.

Helsestasjonen har blant annet deltatt i gjennomføring og formidling av Ungdata-undersøkelsen, deltatt i BTI-prosjektet kommunen er med i og deltar i arbeidet med oppvekstplan.

Ungdomslos

- Arbeider med barn og unge mellom 12-24 år som har utfordringer med helse/skole.
- Stilling som er støttet av BUFDIR.
- Arbeider tverrfaglig. Ungdomslosen har fulgt opp 10 –12 ungdommer det siste året og de siste 3 årene har hun fulgt opp 25 ungdommer.
- På grunn av den tette oppfølgingen losen kan gi ungdommen og familien har flere fått lærlingeplasser og fast jobb. Flere har fått økt skoleoppmøte og nødvendig helsehjelp. Tilbakemeldinger fra skole og foresatte er veldig gode.

Kommunal psykolog

- 18 % stilling - interkommunal stilling med Brønnøy som vertskommune
- Følger opp planer på systemnivå
- Veileder og samarbeider etter behov fra skole, helsestasjon, UngdomsLos, kommunal psykiatri.

Den kommunale psykologen sluttet i sin stilling i midten av april. Hun var fast en gang i uka i Sømna.

Kommunen ble forespurt om vi ønsket samarbeid om familieterapeut, noe vi var veldig positiv til. Dessverre lyktes man ikke med rekruttering til hverken kommunepsykolog eller familieterapeut.

Kommunal fysioterapeut

Frisklivs-, lærings- og mestringstilbud er forankret i kommunale planer. Kommunal fysioterapeut ble tilsatt stillingen 01.06.2022 og begynte arbeidet med å gjenoppta kommunal frisklivssentral etter at stillingen har stått midlertidig vakant fra 01.01.2021.

Det er etablert et tilbud med henvising- og oppfølgingssystem for brukere som ønsker å endre livsstil. Tilbudet er tenkt bygd opp med frisklivsresept som basis, med mulighet for forlengelse med 3 og 6 måneder videre deltagelse i gruppe etter modell fra nabokommune som har et fungerende oppfølgingssystem. Tilbudet har vært åpent for alle, og er gjort kjent via kommunen sin nettside og Facebook side. Fastlegene har stått for mesteparten av henvisningene.

Disse temaene blir tatt opp:

- Dagens livsstil
- Motivasjon for endring
- Mål for livsstilsendring
- Kosthold og forhold til ernæring
- Aktivitetsnivå
- Søvnvansker
- Forhold til tobakk, røykeslutt

Frisklivs koordinator har vært på hospitering hos frisklivssentralen i Alstadhaug kommune som er utviklingssentral i Nordland og har også vært på hospitering i Brønnøy kommune, for å lære mer om hva som har fungert i nabokommunen, samt se på muligheter for samarbeid mellom frisklivssentralene.

Frisklivs koordinator har startet grupper med barseltrening for mødre. Det er en treningsgruppe med fokus på å gjenoppta aktivitet etter svangerskap og fødsel. Det har vært 5-7 deltagere på gruppen, og tilbakemeldingene har vært svært positive.

Fysioterapitjenesten har siden oppstart hatt varierende pågang av pasienter, men det har blitt en merkbar økning på høsten.

Utover dette har fysioterapeuten vært tilgjengelig for brukere av korttids plass på SOS, samt beboere med langtids plass. I tillegg ble trimgruppe på vårsol startet tidlig vinter 2022 som et tiltak til økt aktivitet blant beboere på avdelingen. Gruppen er basert på enkle øvelser til musikk.

Samarbeid med helsestasjonen ble påbegynt tidlig høst 2022, der fysioterapeut har deltatt i oppfølgingsgrupper fra 2 mnd.- til 10 mnd. gruppene. Dette for å gjøre foreldre oppmerksom på tilbudet som er i kommunen for oppfølging av barn og mødre etter svangerskap.

;

9.3.3. Bo- og oppfølgingstjenesten

Enheten bo og oppfølgingstjenesten er ansvarlig for psykisk helse og rus, miljøtjenesten, rusenheten for russaker i kommunen, oppfølging av avlastning og støttekontakt.

Psykisk helse og rus

Rus- og psykisk helsetjeneste i Sømna kommune er et helsetilbud som primært gis til mennesker over 18 år, med psykiske helseutfordringer, avhengighet, livskriser og pårørendestøtte til mennesker i målgruppen.

Sentrale oppgaver

- Støttesamtale/råd/ veiledning (til blant annet økonomi og spilleavhengighet)
- Koordinering av tjenester: hjelp til utarbeidelse av individuell plan.
- Kartleggingsarbeid
- Aktivisering
- Strukturering av hverdagen
- Turgruppe

Resultater

Rus- og psykisk helsetjeneste opplever en økning av brukere som opplever typiske folkehelseutfordringer som angst, depresjon, søvnforstyrrelser, dårlig økonomi og rusutfordringer. 71 % av de som kontakter tjenesten er mellom 18-49 år. Det er derfor behov for, i samarbeid med bruker og pårørende, å ha fokus på å øke forståelse og mestring av problemene før de forverres og utløser et større hjelpebehov. Psykisk helsetjeneste opplever også en økning av personer med alvorlige psykiske lidelser. Brukerne etterspør gruppetilbud og rask psykisk helsehjelp, dette er ikke noe tjenesten tilbyr i dag.

Miljøtjenesten

Miljøtjenesten er et tilbud til mennesker med psykisk utviklingshemming. Men også en tjeneste til andre mennesker som har behov for habilitering, det vil si andre som har eller står i fare for begrensninger i forhold til sin fysiske, psykiske eller sosiale funksjonsevne.

Sentrale oppgaver

- Veiledning
- Koordinering av tjenester: Hjelp til utarbeidelse av individuell plan.
- Kartleggingsarbeid
- Aktivisering (fellesaktivitet 4 x uken)
- Hjelp til strukturering av hverdagen
- Veiledning og opplæring til å få dekket grunnleggende behov
- Oppfølging

Resultater

Miljøtjenesten samarbeider tett opp mot spesialisthelsetjenesten der det er nødvendig. Psykiatrisk innsatsteam og habiliteringen kommer til sømna og har veiledning opp mot enkelt saker. I tillegg samarbeider vi opp mot andre tjenester i kommunen (legekontor, pleie og omsorg, oppvekst). 1 ansatt tar videreutdanning innen psykisk helse, ferdig i løpet av 2023. I september 2022 mistet vi en vernepleier, og det jobbes med å rekruttere ny vernepleier i stillingen. Kompetansehevede tiltak er blitt gjennomført via e-læringskurs og webinarer.

Avlastning og støttekontakt og aktivisering

Det er utfordrende få tak i støttekontakter til tjenestemottakere. I 2022 fikk ca. 40 % tilbud om å være med på gruppetilbud eller organisert aktivitet i regi av miljøtjenesten. Ca. 40 % har fått dekket støttekontakttilbudet gjennom faste oppdragsavtaler.

Rådgivende enhet for russaker

Fra 1. juni 2022 ble det lovpålagt å ha en rådgivende enhet for russaker i kommunen. Funksjonen skal ta imot personer som ilegges oppmøteplikt for betinget påtaleunntatelse i saker som handler om bruk og besittelse av narkotika. Der de som møter skal få råd og veiledning og tilbud om nødvendige helsetjenester. Enheten skal også sørge for tilbud om utredning av andre tjenester de trenger, eks. oppfølgingstilbud fra NAV. Denne funksjonen er ennå i oppstartsfasen.

Nøkkeltall

Tjeneste/antall brukere	2020	2021	2022
Praktisk bistand	11	11	14
Hjemmesykepleie	15	12	12
Støttekontakt	23	24	25
Avlastning barn/unge	3	3	3
Psykisk helse	59	71	79

Tilsyn

Ingen tilsyn på enheten i 2022

9.3.4 Interkommunale tjenester

9.3.4.1 Krisesenter

Krisesenterets hovedmålsetting er å sikre et godt og helhetlig krisesentertilbud for kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om «Vold i nære relasjoner» i Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad og Brønnøy.

Krisesenteret har i 2022 hatt bemanning på 185 % stillinger fordelt på fagleder i 100 % og 7 vakter med vaktenheter på 8,5 eller 17 %. 1 vakt har hatt permisjon hele 2022 og har vært erstattet av vikar. De ansatte på Sør-Helgeland Krisesenter har lite korttidsfravær og ikke langtids sykefravær. Vi har hatt normal drift til tross for pandemi og andre sykdomsutbrudd.

Krisesenteret har hatt ett felles samarbeidsmøte med ledergruppen i samarbeidskommunene i 2022. Informasjon om krisesenterets tilbud skal nå stå på hjemmesidene hos alle kommunene som kjøper tjenester hos Sør-Helgeland krisesenter. Fokuset på informasjon skal intensiveres neste år da informasjonen trolig ikke kommer ut til alle som trenger den i alle 5 kommunene. Dette er en antagelse ut fra få bodøgn og dagsamtaler i året som har gått.

Brukere/tjeneste

Vi har i 2022 hatt 25 beboerdøgn og 32 samtaler med «ikke-boende» - på senteret eller per telefon. Sikkerhetsvurderinger foregår hele tiden og personalet bidrar til at små og store kan leve så normalt som mulig under botiden på senteret og få en normal tilværelse utenfor senteret så raskt som mulig. Dette innebærer samarbeid med skole/ barnehage, kjøring av personer og praktisk hjelp, bistand under møter hos andre hjelpeinstanser, støttesamtaler for barn/voksne og bistand til å takle krisereaksjoner, samtaler om og støtte ved barnas samvær med den andre forelderen, veiledning på veien videre i livet, stille som vitne i anmeldte voldssaker, rettsaker om samvær og daglig omsorg for barna. Etter botid er det tilbud om videre oppfølging hvis bruker ønsker det. Spesielt utenlandske personer med lite nettverk velger ofte å ha kontakt videre. Dette kan vare over år, men kan være lenge mellom hver kontakt. For disse brukerne er denne muligheten en viktig trygghetsfaktor i tilværelsen. Det handler ofte om å ha en drøftingspartner de stoler på når de står overfor vanskelige valg, hjelp til å forstå og besvare brev fra offentlige instanser, praktisk info om Norge og norsk kultur, aktiviteter, delta på møter etc.

9.3.4.2 Barnevern

Barnevernstjenesten er en interkommunal tjeneste for Sør-Helgelands kommuner Brønnøy, Sømna, Bindal, Vega og Vevelstad. Brønnøy er vertskommune.

Tjenesten er organisert med leder, nestleder og tre teamledere. Teamlederen har bl.a. ansvaret for den daglige fagoppfølgingen av saksbehandlerne i våre tre team - undersøkelse, tiltak og omsorg.

Barneverntjenestens samfunnsoppdrag er sammensatt og komplekst. På den ene siden skal barnevernet ivareta og sørge for tilstrekkelig og gode nok hjelpetiltak til barn og familier som står i svært vanskelige livssituasjoner. På den andre siden forvalter barnevernet noen av samfunnets mest inngripende tiltak overfor privatpersoner. Barnevernet har brede fullmakter til å utøve myndighet, og feilvurderinger kan derfor få svært alvorlige konsekvenser

Barneverntjenesten skal på sin side snarest, og senest innen en uke, gjennomgå innkomne meldinger og vurdere om meldingen skal følges opp med undersøkelser jf. barnevernloven § 4-3.

Barneverntjenesten Sør-Helgeland vurderer meldinger daglig, og har på to faste ukedager strukturerte møter med meldingsgjennomgang. Barneverntjenesten har ingen fristoversittelser på meldingsgjennomgang i 2021.

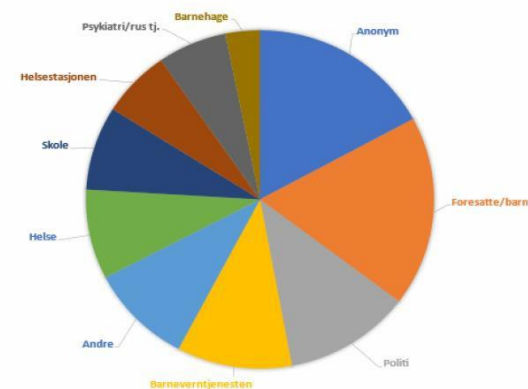
Oversikt over antall meldinger				
Samletall	2018	2019	2020	2021
Alle	123	153	200	198

I landet sett under ett har det vært en nedgang i antallet bekymringsmeldinger siden 2019, nedgangen har vært på knappe 8 %. En slik nedgang er ikke registret i vår region.

Barn med bekymringsmelding i forhold til barnebefolkningen hos oss i ligger på 5 % i 2021, verdien for fylket 5,6 %. mens verdien for Norge 4,3 %. Om man ser på antallet barn som noen har meldt bekymring om, i forhold til barnebefolkningen i hvert fylke, er det flest meldinger i de nordligste delene av landet.

Politi og skole er av de instansene som tidligere år har meldt bekymring oftest. I 2021 ser vi imidlertid en endring

Hvem melder til barneverntjenesten?

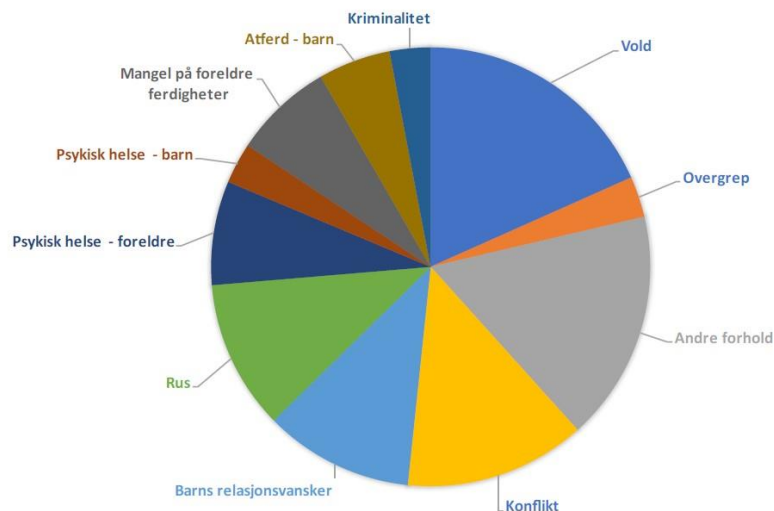
i hvor bekymringsmeldingene kommer fra.

I 2021 stod foreldre og barn selv for 18 % av alle meldingene til barneverntjenesten, og er dermed den gruppen som hyppigst melder fra om bekymring. Sammenlignet med landet for øvrig er andelen høy. I landet ellers kommer 9 % av alle bekymringsmeldinger fra foreldre om problematiske forhold rundt eget barn.

Vi ser videre en nedgang i antallet meldinger fra skole. Her skiller ikke vår region seg fra landet ellers, hvor man har registrert en markant reduksjon sammenlignet med tall fra 2020.

Videre melder barneverntjenesten til seg selv ved flere anledninger. Eksempelvis når det har kommet inn bekymringsmelding på et barn som har søsken, og hvor det er grunn til å tro at også barnets søsken kan ha behov for tiltak fra barneverntjenesten. Dette gjelder særlig i saker hvor det er meldt bekymring om vold eller alvorlige psykiske lidelser hos foresatte.

Hva meldes det om til barneverntjenesten?

Oversikt over antall barn med tiltak				
Samletall	2018	2019	2020	2021
Alle	57	60	81	80

Antall barn med omsorgstiltak				
Samletall	2018	2019	2020	2021
Alle	38	33	29	30

I 2021 har det ikke fra noen av kommunene i samarbeidet vært fremmet sak om omsorgsovertakelse for fylkesnemnda. Imidlertid har det vært gjennomført frivillige plasseringer utenfor hjemmet.

Barnevernsreformen trådte i kraft 1. januar 2022. Dette ga kommunene:

- Fullt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem
- Økte kommunale egenandeler for bruk av:
 - spesialiserte hjelpetiltak
 - spesialiserte fosterhjem
 - institusjon
 - akutttiltak
- Forebygging og tidlig innsats – mer lokal styring.
- Et helhetlig ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjemmet

I forbindelse med barnevernsreformen trådte følgende lovendringer i kraft:

- Kommunen får ansvaret for fremme gode oppvekstvilkår for barn og unge gjennom forebygging
- Krav til kommunen om å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier
- Kommunestyret i hver kommune skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid
- Barneverntjenestens anledning til å vedta utredning av omsorgssituasjonen til barn i alderen 0 til 6 år i senter for foreldre og barn

Sømna kommune har valgt å slå den forebyggende planen sammen med temaplan for oppvekst og arbeidet ble startet i oktober 2022.

9.4 Teknisk, landbruk og næring

Området består av teknisk, landbruk, næring, eiendom, IKT, byggesak, oppmåling. I tillegg har området ansvar for prosjektoppfølgning av tilhørende investeringsprosjekt.

Økonomi

	Budsjett 2022 (kr)	Regnskap 2022 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Områdeleder teknisk, landbruk og næring	1.129.944	1.415.719	-285.776	-25,29%
Landbruk	2.411.122	2.452.250	-41.128	-1,71%
Næring	656.020	648.440	7.580	1,16%
Teknisk	10.108.766	10.887.668	-778.902	-7,71%
Eiendom	12.282.231	12.863.173	-580.942	-4,73%
IKT	3.298.185	3.437.295,57	-139.111	-4,22%
Selvkost	98.749	-12.611	111.353	*
SUM FOR OMRÅDET	29.985.017	31.691.935	-1.706.918	-5,69%

Områdeleder teknisk, landbruk og næring:

Avviket skyldes i sin helhet bytte av områdeleder i 2022 og ekstra lønnskostnader i forbindelse med overlapp og utbetaling av slutttoppgjør. I tillegg har det påløpt kostnader til datautstyr i forbindelse med lederbytte som ikke var budsjettert.

Landbruk:

Landbruk leverer et regnskap i henhold til budsjett og kommenteres ikke ytterligere.

Næring:

Landbruk leverer et regnskap i henhold til budsjett og kommenteres ikke ytterligere.

Teknisk:

Teknisk har et merforbruk i 2022 på 779.000. Her er det totalt litt mer/mindreforbruk på ulike poster,

men det er områdene grønn sektor/rekreasjon tettsted, kommunale veier og som skiller seg ut med størst merforbruk. Grønn sektor/rekreasjon tettsted fikk ikke statlige inntekter på ungdom i arbeid som forutsatt i budsjettet, og man har derfor her et merforbruk knyttet til lønn. Man har også i 2022 hatt kostnader knyttet til reparasjon av utstyr som har vært høyere enn budsjettet.

Når det kommer til kommunale veier er det vintervedlikeholdet som har sprenget budsjettet. Her har man alene brukt 1.000.000 mer enn budsjettet. Innsparing på andre poster gjør at man totalt på vei har brukt 660.000 mer enn budsjettet.

Eiendom:

Eiendomsavdelingen har også i 2022 et merforbruk. Som på teknisk er det litt mer/mindreforbruk på ulike poster. Merforbruket i 2022 beløper seg til 580.000 totalt. Av dette har man et merforbruk på lønn fratrukket refusjoner på 275.000. Det er spesielt innenfor renhold man har hatt en del fravær og derfor ekstra kostnader knyttet til vikar.

Videre har man i 2022 hatt en liten inntektssvikt på 210.000 knyttet til utleie av kommunale boliger sammenlignet med budsjett.

Det er også i 2022 gjort en del oppgraderinger på kommunehuset over drift som ikke har vært budsjettet. Dette beløper seg totalt på ca. 120.000.

IKT:

IKT har et lite merforbruk på 139.000 i 2022. Dette er i all hovedsak knyttet til kjøp av eksterne tjenester fra vår IKT leverandør.

Området teknisk, landbruk og næring (TLN) har i 2022 vært gjennom en del omstillinger. De største har kommet som en del av kommunens vedtak om å gå inn i vertskommunesamarbeid innenfor landbruk og brann. Selv om vertskommunesamarbeidene ikke blir effektivert før i 2023 har utredningene krevd både ressurser og tilrettelegging før tiltredelse i vertskommunesamarbeidene. I tillegg har TLN vært gjennom et lederskifte og en mindre omorganisering gjennom at kart, oppmåling og byggesakstjenestene flyttet fra plan, miljø og utvikling til området.

I det vedtatte landbrukssamarbeidet skal Sømna være vertskommune, og kommunene Brønnøy og Sømna går inn i samarbeidet med 3 årsverk hver. Vega går inn med til sammen 1 årsverk hvor kommunens landbrukssjef representerer 30% av årsverket. Vevelstad og Bindal har valgt å ikke gå inn i samarbeidet. På grunn av naturlig avgang har det vært behov for å ansette ny skogbrukssjef, ny fagleder og enhetsleder for landbrukssamarbeidet.

Byggesak og fradeling

Det er i 2022 behandlet 47 byggesaker, hvorav 16 ble behandlet politisk og 31 ble behandlet delegert. Det ble søkt om dispensasjon i 11 byggesaker og 1 av disse ble sendt på høring. På grunn av at kommuneplanens arealdel er gammel, er det en risiko for økning i dispensasjonssaker, noe som krever mer arbeid knyttet til saksbehandling. Det er også uheldig med så mange dispensasjonssøknader. Med ny arealdel vil man forvente en betydelig nedgang i dispensasjonssaker.

Type	Antall
Enebolig	6
Fritidsbolig	4
Tomannsbolig	1
Bruksendring	4
Tilbygg	12
Vinterhage	0
Utslippstillatelse	4
Garasje	2
Riving av bygg	2

Det er dessuten behandlet 24 fradelingsaker:

Type	Antall
Fradeling av naust	4
Fradeling til fritidsformål	2
Fradeling til bolig	2
Fradeling til næring/landbruksareal etc.	4
Grensejustering	1
Arealoverføring	6
Sammenslåing av eiendommer (disse tas ikke som delegert vedtak, men det sendes ut informasjon i etterkant)	5

Naturfarevurderinger

Gjennom året har det vært et økende fokus på vurdering av naturfarer, spesielt knyttet til faren for kvikkleireskred. Det har ført til at gjennom byggesaksbehandlingen blir naturfarer i større grad vurdert. Det har også gått skred i kommunen, noe som ikke er overraskende med tanke på klimaforandringer. Dette har, og vil mest sannsynlig også i fremtiden, medføre ekstra arbeid for kommunen som må bistå i oppfølging og vurdering av disse farene

9.4.1 Teknisk

Teknisk drift og eiendom har som målsetting å utføre tilfredsstillende tjenester til brukere og kunder på en best mulig måte. Kjerneoppgavene er å sikre fremkommelige og trygge veier, drifte og sikre en pålitelig vannforsyning, miljøriktige og gode avløpsløsninger, samt å vedlikeholde kommunale bygninger. Enheten har sektorovergripende ansvar først og fremst hva angår forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg og kommunal eiendom. Teknisk er i kontakt med mange innbyggere og oppfølgingen øker når tjenestene ikke fungerer etter forventningene. Enheten er på mange måter kommunens ansikt utad og målet er å vise best mulig publikumsservice der utfordringer løses på lavest mulig nivå.

Sentrale oppgaver

- Drift, forvaltning og vedlikehold av kommunale bygg og eiendommer
- Produksjon og distribusjon av rent vann
- Avløpsrensing/avløpsnett, tømming av slam, innsamling av avfall
- Drift av havneanlegg
- Drift/vedlikehold av kommunale veier, gatelys og sentrumsområder
- Drift av idrettsanlegg og rekreasjonsområder som Kvennvika, Sør- og Nord Straumen
- Brannforebygging og beredskap mot brann
- Feiervesen
- IKT-drift og IKT-infrastruktur
- Prosjekterer og gjennomfører investeringsprosjekter innen eiendom, vei, vann og anlegg.

9.4.2 Eiendom

Eiendom har som målsetning å levere gode tjenester til de andre kommunale enhetene, slik at både ansatte, brukere og publikum til enhver tid opplever rene og godt vedlikeholdte fasiliteter. I tillegg til ordinære vedlikeholdsoppgaver, har eiendom i løpet av 2022 hatt ansvaret for flere prosjekter, blant annet:

- Ny brannstasjon (sluttført februar 2023)
- Prosjektering ny barnehage
- Basseng – ny takkonstruksjon
- Oppgradering heis SOS
- Adgangskontroll SOS
- Nytt kjøle og fryseanlegg SOS

- Omdisponering av arealer SOS
- Oppstart ombygging legekantor
- Utskifting kjøkken Havreveien 5
- Nytt inventar Sømnahallen

Sømna kommune tok imot flere Ukrainske flyktninger i løpet av 2022. Kravet til utleieboliger økte dermed betraktelig. Det har vært utfordrende å skaffe nok boliger for å imøtekomme behovet for bosetting av flyktningene, men vi har i samarbeid med flyktningkonsulent klart å løse dette ved blant annet innleie av private boliger i tillegg til kommunes egne boliger.

Strømkostnader har alltid vært en utfordrende del av eiendom sin økonomi. Vi har i løpet av 2022 valgt å inngå en 3-årig fastprisavtale med Helgeland Kraft, denne ble inngått i mars 2022 og med oppstart fra 01.09.22. Vi mener at dette er en gunstig avtale for oss. Den gir oss forutsigbare strømkostnader i et strømmarked som i perioder har vært preget av svært varierende og høye priser. Forutsigbarheten tilrettelegger også for at vi kan fortsette etablere tiltak som kan redusere forbruket vårt videre framover.

Eiendom har pr i dag 12 renholdere ansatt, der en av disse har en ledende funksjon i 40 % av stillingen. Vi har gått inn i en forsøksordning gjennom Nordland Fylkeskommune der renholdere kan ta fagbrev samtidig som de er i jobb. Fylkeskommunen bidrar med midler og Brønnøysund videregående skole med faglig oppfølging. Vi har i dag 5 renholdere som er i ferd med å ta fagbrev gjennom denne ordningen.

Den største utfordringen innenfor renhold er å skaffe vikarer ved sykdom, ferie, etc. Det er i tillegg få søkere når vi lyser ut stillinger. Det bør derfor igangsettes et arbeid med rekruttering innenfor renhold. Teknisk drift og vedlikehold av byggene ivaretas i all hovedsak av egne driftsteknikere. De følger opp rutinemessige oppdrag og avvik som meldes inn av de andre enhetene. For å sikre god styring og tettere oppfølging av alle oppgavene som blir meldt inn brukes et digitalt FDV system. Og det ble på slutten av fjoråret etablert faste samhandlingsmøter med de enkelte enhetene og de ansvarlige på eiendom. Målet er å forbedre internkontroll-oppfølgingen og tilrettelegge for best mulig prioritering av tiltakene.

Vann

På grunn av bemanningssituasjonen ved teknisk så ble det et forholdsvis rolig år med tanke på nye tiltak på vannverket. Det ble imidlertid gjort en del ting som kan gi ringvirkninger senere.

Ledningsnettet i Nye Buskhammeren fikk sin første abonnent. I tillegg ble vann og avløp endret slik at det kunne startes med 3 nye tomannsboliger. Disse er nå under oppføring. I samarbeid med Brønnøy kommune er utbyggingen av Kalvhaugen boligfelt på Trælnes fullført. Det er som kjent Sømna kommune som forsyner dette området med vann. Kommunen har i flere år vært plaget med sjølinjen til Kvaløy Brygge. I samarbeid med Bendiksen entreprenør og en lokal underentreprenør la vi ny vannledning til bryggen sammen med fiberutbyggingen. Det ble da også gjort ytterligere en an boring i området. I samarbeid med grunneierne på Våg bidrar også vannverket med oppgradering av vegen opp til Vågsvannet, Kommunen er av beredskapsmessige grunner avhengige av adkomst til vannet og når man da kan samarbeide med grunneierne så blir dette en bra kombinasjon.

Det har kun vært en større hendelse på vannforsyningen. I forbindelse med fiberutbyggingen ble hovedforsyningen på Rossvik ødelagt. Dette ble raskt reparert i samarbeid med fiberentreprenør. I samarbeid med Helgelandskraft ble anbudet som gjelder utskifting av høgspennet og vannledning i området Kvilt til Dale fullført. Entreprenørene er valgt, men vi kom ikke i gang før telen kom i jorden.

Kloakk/overvann

Bemanningssituasjonen gjorde også her at aktiviteten har vært lavere enn normalt. Året har blitt brukt til ordinær drift og vedlikehold av ledningsnett og pumpestasjoner. Det har ikke vært hendelser som har ført til skader i forbindelser med avløp og overvann. Det er imidlertid klart at vi begynner å få et driftsproblem i området Vik sentrum, sør for krysset til SOS. Her har vi hatt mange driftshendelser med tetting i kloakknettet. Her må det iverksettes tiltak når det blir forhold for det.

Vei

Kommunen har ansvar å drifte og vedlikeholde kommunale veier etter vegloven. Det offentlige veinettet i Sømna kommune (omtrentlige tall) består av 70 km fylkesvei og ca. 52 km kommunale veier. Kommunen drifter 350 kommunale parkeringsplasser og ca. 250 gateløys langs offentlig vei. Planlegging og drift av kommunale veier utføres av avdeling Teknisk & Eiendom. Vintervedlikehold av de kommunale veiene utføres i stor grad av innleide eksterne som foretar brøyting, grusing/salting.

Sømna kommune har en stor andel kommunal vei i forhold til folketallet, samt at flere av de lengste vegstrekningene har få innbyggere. Sammenlignet med KOSTRA, har Sømna kommune lavere utgifter til vedlikehold enn snittet.

I 2022 har det vært fokus på å følge opp vedtatte tilstandsrapport for veiene i Sømna og oppgradere veier i forbindelse med asfaltering. Det ble lagt over 7000 kvadratmeter asfalt på de kommunale veiene. Dette reduserer nivået på sommervedlikeholdet for disse veiene. I 2023 vil arbeidet med å følge opp tilstandsrapporten videre. Driftsmessig er det vintervedlikeholdet som representerer størst økonomisk usikkerhet. I 2022 har behovene for brøyting og strøing vært på et betydelig høyere nivå enn det ble budsjettert med. I tillegg til behov som ligger over, er drivstoff og maskinkostnadene økt i stor grad. Levering av grus har også vært utfordrende.

Adkomst vei og kryss opp til Buskhammeren har hatt et særskilt fokus i året som har gått. Det er sett på flere alternativer for å få en så optimal adkomst som mulig hvor skille mellom kjøretøy og myke trafikanter blir godt i varetatt.

Kai

Det har bare blitt innrapportert en større lossing/ lasting over kaien. Det er innrapportert 240 tonn gods over kaien.

Brann og redning Omorganisering

Sømna brann og redning har i 2022 vært gjennom en prosess for å vurdere om det kommunale brannvesen skulle inngå i det vertskommunesamarbeidet Brønnøy, Vega og Vevelstad har innenfor brann og redning. Dette arbeidet har vært krevende på mange måter. I kommunestyremøte høsten 2022 ble det vedtatt at Sømna brann og redning skal gå inn i nevnte vertskommunesamarbeid. Ved slutten av år 2022 var det 12 brannkonstabler som var ansatt i Sømna Brann og Redning. Samt brannsjef/leder for beredskap (20 % stilling).

Nytt bygg – Brannstasjon – Sømna

Med bakgrunn i arbeidstilsynets sine krav om pålegg for å legge til rette for ren og skitten sone på brannstasjonen i Sømna, er det blitt bygd ny brannstasjon i Sømna. Arbeidet med å planlegge en ny brannstasjon har vært utredet siden 2018 og anleggsarbeidene med ny stasjon kom i gang i 2022 og blir sluttført i 2023.

Foto: Sømna kommune

Bestilling av ny brannbil – første utrykningsbil

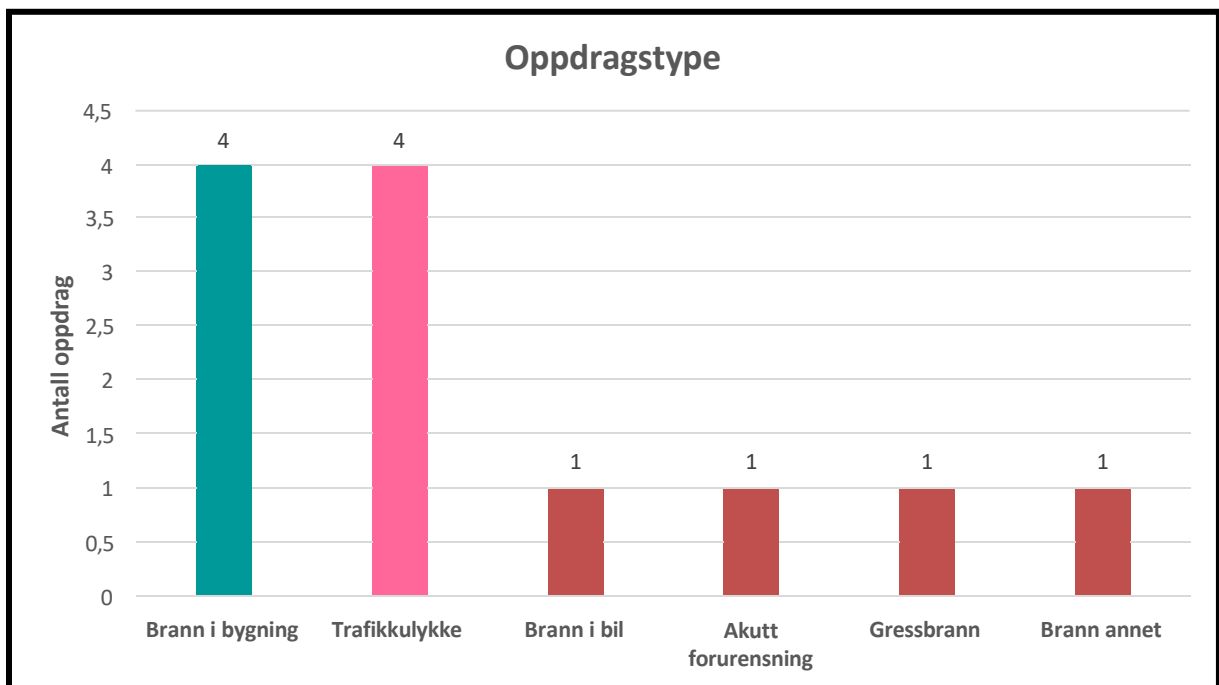
Dagens første utrykningsbil som er fra år 1984 tilfredsstiller ikke dagens krav. Bilen har stadig vært utsatt for driftsproblem, som igjen setter Sømna brann og redning sin beredskap i fare. I 2022 ble det gjennomført en tilbudsprosess med kjøp av ny første innsats bil, og kontrakt på ny brannbil ble tildelt Hans Ivar Slåttøy Transport AS som leverandør. Den nye første innsatsbilen er en Man – 4 hjultrekker med 320 HK og alt nødvendig utstyr som kreves under brann og trafikkulykker.

Sømna Brannvernforening

Sømna brann og redning samarbeider godt med Sømna Brannvernforening som jobber aktivt med forebyggende brannarbeid. Her kan nevnes trafikksikkerhetsarbeid og infoarbeid innen brannforebyggende mot publikum, skoler og barnehager.

Hendelser i år 2022

Statistikk over antall større oppdrag for Sømna Brannvesen og redning i 2022 - Totalt 12 stk.

I oktober 2022 var det 3 stk. større bygningsbranner i Vik sentrum som krevde store ressurser av personell og utstyr for å få hindret at ikke skadeomfanget ble større. Et av bygningene som fikk store materielle skader var Gamle Doktorgården, som leies ut til Sømna Frivilligsentral.

DSB – Rapportering

Brannsjefen har fortløpende rapportert inn alle hendelser gjennom året til DSB som er et krav, samt en samlet årsrapport for 2022.

Nøkkeltall

Sømna ligger lavt på VAR-gebyret på Sør-Helgeland.

Resultater

Organisasjonen holder en høy aktivitet. Teknisk har fått gode tilbakemeldinger på eksterne undersøkelser i forhold til avgifter på vann, avløp, slam og feiing som er selvkostområder. Drikkevannsforsyningen i Sømna er god. Kommunen har i en årrekke investert i vann-nettet slik at kommunen i dag har et moderne vannverk som leverer til 98 % av befolkningen. Det har resultert i at vannforsyningen til innbyggerne og næringslivet er stabil og tilfredsstillende.

Mye nedbør i form av regn, gir utfordringer for drift og vedlikehold av de kommunale veiene. Bl.a. medfører dette større behov for drenering av vann fra veggen og hyppigere behov for vedlikehold i form av grøfte rensk og sjekk av stikkrenner. Det ble i 2022 gjort en tilstandsvurdering av alle kommunale veier. Resultatene er dokumentering i rapporten «Tilstandsrapport kommunale veier i Sømna». Tilstandsrapporten ble lagt til grunn ved prioritering av oppgradering og asfaltering av veier i 2022. Totalt ble det lagt over 7 tusen kvadrat meter asfalt i kommunen i 2022.

Bredbåndsutbygging fase 2 ble ferdigstilt i 2022 og kontraktinngåelse for fase 3 er inngått.

Også i 2022 ble det tatt inn ungdom til sommerjobb i grønn sektor. 16 ungdommer jobbet i 14 dager fordelt over 8 uker. Dette ble gjennomført uten tilskuddsmidler.

9.4.3 Landbruk

Kommunen er førsteinstans i forvaltningen av de fleste lover og tilskuddsordninger på landbruksområdet. Statsforvalteren sender årlig ut et forventningsbrev som viser hvordan kommunen kan være en aktiv landbrukspolitisk aktør ved å bruke juridiske, økonomiske og administrative virkemidler. Utførelsen av disse oppgavene er en forutsetning for at kommunen skal få rammetilskudd og for at gårdbrukerne skal få offentlig tilskudd.

Skogbrukstjenester kjøpes fortsatt hos Brønnøy kommune.

Sentrale oppgaver

- Forvaltning av flere tilskuddsordninger som produksjonstilskudd, SHMIL, veterinærkvartordningen med flere
- Forvaltning i henhold til relevante lover som jordlov, skoglov, viltlov med flere
- Behandling av jord- og konsesjonssaker
- Oppdatere arealtall som grunnlag for søknad om produksjonstilskudd (AR-5)
- Kontrolloppgaver knyttet til tilskuddsordningene
- Kartlegging og oppdatering av innmarksbeite samt jord ute av drift
- Veiledningsoppgaver knyttet til investeringstilskudd hos Innovasjon Norge, samt stimulere, koordinere og mobilisere til næringsutvikling

Nøkkeltall

	2019	2020	2021	2022
Produksjonstilskudd	37 957 209*	38 993 077*	43 627 135*	55 858 196*
Driftstilskudd melk				
Avløserordningen - ferie/ fritid	4 551 676	4 535 435	4 618 262	4 827 815
Refusjon syke- avløsning mm.	613519	848320	437 177	454 644
SUM	43 122 404	44 376 832	48 682 574	61 140 655

*Produksjonstilskudd inkl. driftstilskudd melk

	Søknader	Overslag	Tilskudd
Bruksutbygging - fylkesvise IBU-midler	4	11 440 000	3 080 000
Etableringstilskudd - nye gårdbrukere	1		600 000
SMIL-midler	18	2 441 865	1 375 988
Til bekjemping av fremmede arter	1		140 000
Tilskudd til drenering	19		503 546
Miljøprogram for Nordland	51		2 616 116
SUM			8 315 650
Totalt formidlet i 2022			69 456 305

*Av de vel 2,6 mill. kr i utbetalt miljøtilskudd er over 2,4 mill. kr tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel. En stor del av dette er slangespredning.

Tildelt og felt hjortevilt i 2022 (2021 i parentes):

Vald	Antall vald	Sum areal	Fellingstillatelser	Felte dyr	Fellings %
Elg	8	94 637	54 (59)	47 (50)	87 (85)
Hjort	5	88 345	16 (17)	2 (1)	13 (6)
Rådyr	29	94 130	95 + 4 vald fri kvote	127 (95)	

Fallvilt 2022 (2021 i parentes)

Art	Påkjørt av bil	Felt i nødverge	Andre årsaker *
Elg	6 (1)		6 (6)
Rådyr	45 (24)		11 (18)
Hjort	0 (0)		0 (0)

* Andre årsaker: Syke eller skadde dyr som er avlivet, eller selvdøde dyr som er funnet.

Påkjørsler av bil viser alle utfall, både døde og friskmeldte.

Indikator	2018	2019	2020	2021	2022
Sømna sin andel av disponibel melkekvote i Nordland	10,6 %	11,1 %	11,7 %	12,4 %	12,4
Dyrkajord omdisponert fra landbruk (dekar)	3,2 da	0,2 da	2,5 da	4,7 da	1,7 da
Utnyttelse av kommunens ramme til miljømidler og drenering	100 P»	100 %	100 %	100 %	100 %

Sømna har i 2022 en disponibel melkekvote på 13 542 570 liter mens tallet totalt i Nordland er 109 154 923 liter. Vi produserer dermed 12,4 % av all kumelk i fylket. Det er et nasjonalt mål å redusere omdisponeringen av jordbruksareal. Omdisponering av fulldyrka jord i Sømna omfatter 1,5 da til boligbebyggelse og 0,2 da til samferdsel.

Resultater

Landbrukskontoret i Sømna har fra mars i 2021 hatt en midlertidig avtale med å drifte landbruk- og viltforvaltning i Vevelstad. Avtalen gikk ut i juli 2022.

Det er igangsatt et arbeid for å samlokalisere landbrukskontorene på Sør-Helgeland med Sømna som vertskommune. Målet er at brukerne skal få en bedre tjeneste samlet, enn hva kommunene klarer hver for seg. Tjenestene skal framstå samordnet og helhetlig, og skal utføres på en faglig god og ressurseffektiv måte. Administrasjonen i samtlige kommuner har deltatt i arbeidet.

Kommunestyrene i Brønnøy, Sømna og Vega vedtok å gå videre med samarbeidet og opprette Sør-Helgeland landbrukskontor fra 1. januar 2023. Det er derfor nedlagt et større arbeid i å se på organisering, kontorløsninger, IT-løsninger med mer.

I lag med produsentlag og bondelag har vi innført nye rutiner og jevnlig møter med veterinærene med mål om å legge bedre til rett for jobben de gjør.

Kommunen har prioritert tiltak som har utløst økonomiske virkemidler til næringen. Landbrukskontoret har også i år hatt et meget godt samarbeid med både bondelag og produsentlag på en rekke områder.

9.4.4 Næring

Sentrale oppgaver

- Forvaltning av kommunale næringsfond
- Yte førstelinjetjeneste overfor næringslivet og etablerere
- Bidra til etablering av lønnsomme arbeidsplasser
- Nettverksbygging og samhandling i regionen
- Fasilitere tiltak som er prioritert i landbruks- og næringsplan
- Samhandling innen kommunal planlegging og forvaltning

Nøkkeltall

28 nyregistrerte virksomheter ble registrert i 2022.

1 virksomhet ble oppløst og slettet.

Resultater

Kommunen har hatt ansvar for å drive markedskanalen **Visit Sømna**. Dette er en hjemmeside med tilhørende facebookside. Formålet er å synliggjøre alle tilbud innen overnatting og aktiviteter som finnes i Sømna. Dette er et langsiktig arbeid som må følges opp i årene som kommer.

Flytting av turistinformasjonen til Sømna Kro og Gjestegård har vært en suksess. Dette gir et godt helårlig tilbud overfor besøkende som ønsker å søke informasjon om Sømna. Kommunen støtter virksomheten med et årlig tilskudd for å ivareta vertskapsfunksjonen. I samarbeid med noen næringsaktører ble det utviklet et informasjonskart som de besøkende kan ta med seg. Det viser både servicefunksjoner, attraksjoner, turløyper og overnatting.

Utredning av muligheten for etablering av en **biogassfabrikk** har også hatt et betydelig fokus dette året. Kommunen har igangsatt regulering av utvidet tomt ved Slyngemyra industriområde og det er inngått en intensjonsavtale med grunneier for kjøp av tilstøtende areal. I arbeidet med reguleringsplanen ble det avdekket behov for å gjennomføre kvikkleireutredning. Dette skyver på framdriften for når planen blir ferdig. Borearbeidet i forbindelse med utredning ble gjort ferdig 2022 og analyser og konklusjon ferdigstilles i 1. kvartal 2023.

Skisse av biogassfabrikk

Interkommunalt samarbeid

Prosjekt GNISTEN

Kommunene Brønnøy, Bindal, Sømna og Vevelstad har gått sammen med Kunnskapsparken Helgeland for å skape en arena hvor gründere og etablerte bedrifter skal få hjelp til å løfte blikket og peile ut veien for fremtidas Helgeland. Målet er å sammen finne samarbeidspartnerne som gjør at man kan realisere drømmer som kan skape nye virksomheter. Sparebank 1 Helgeland, Brønnøysundregistrene, Brønnøy Næringsforum, Bindal Næringsforening og Brukstomta Næringspark er også med i prosjektet. I desember gjennomførte prosjektet gründerarrangementet FRAMPEK på Sømna Kro & Gjestegård. Arrangementet hadde flere inspirerende foredrag og godt oppmøte.

Helgeland Reiseliv

Sømna kommune er aksjonær og medlem i Helgeland Reiseliv som er Helgelands destinasjonsselskap. De bidrar bl.a. til markedsføring av Helgeland som reisemål og gir Sømna synlighet i form av egen presentasjon på hjemmesiden www.visithelgeland.com

9.4.5 IKT

Avdeling IKT Sømna ligger under teknisk enhet og har 2 ansatte hvorav 1 lærling.

I tillegg kjøper kommunen 2.linje support, driftskompetanse og leie av servere hos Iteam Helgeland.

Sentrale oppgaver

- Fysisk drift av infrastrukturen
- Administrasjon av trådløse nett, feilsøking og retting av nettverksproblemer
- Innkjøp av PC
- 1. linje kundestøtte for alle ansatte og elever.
- Overvåkning
- Planlegging og konfigurasjon av nytt utstyr
- Styring av rettigheter og tilganger til fagsystemer og datautstyr
- Oppsett og drift av servere med operativsystem, logisk tilgangskontroll og andre sikkerhetssystemer
- Oppsett og drift av grunnleggende servertjenester
- Lisenser Microsoft 365

Resultater

I tillegg til de vanlige sentrale driftsoppgavene, så har IKT-avdelingen i løpet av 2022 opplevd ett økende behov for Microsoft 365-lisenser grunnet større behov for dokumentdeling og samskriving i Teams. I 2022 ble lisensavtalen utvidet med 52 stk. nye ekstra fulle lisenser.

Ved utgangen av 2022 så er det 141 stk. Microsoft 365 lisenser i bruk.

Datasenteret i Sømna kommune ble etablert i 2014 og er utgått på dato og må skiftes ut snart.

Dagens IT-driftsløsning er sårbar, og det finnes ikke lengre kapasitet til de økende behov som dagens moderne fagsystem krever. Normal levetid for denne type utstyr er 5-7 år. Sømna kommune er inne i sitt 11. år med dagens datasenter. utfordringer knyttet til dette:

- Tilgjengeligheten på reservedeler er lav, og delene er dyre
- Risiko for feil er store
- Kommunen sliter med dårlig ytelse, og det finnes ingen mulighet for å skalere opp å møte behovet
- Kapasitetsmangelen har ført til at flere servere er flyttet ut til eksternt datasenter hos Iteam Helgeland

- Hvis en av de to lokale fysiske serverne feiler kan man maksimalt drifte 60 % av dagens IKT-bruk
- Utgått maskinvare hindrer oppgradering til nyere versjoner

Regionale samarbeid

IKT-avdelingene på Sør-Helgeland har gått sammen om en utredning for å se på mulighet for felles serverpark og samarbeid. I juli 2022 så ble prosjektet startet med Knowit AS for å hjelpe til med å utarbeide ett felles anbud for Brønnøy, Vega, Vevelstad, Sømna og Bindal kommune. Anbud om drift og migrering av 5 stk. kommuner blir utlyst i 2023.

Det er også blitt vedtatt at Brønnøy, Vega, Vevelstad, Sømna og Bindal kommune flytter all lokal Norkart portefølje over til Norkart sin egen sky. Med Norkart Applikasjonsdrift så blir alt driftet og vedlikeholdt av Norkart.

9.5 Helgeland rehabilitering

Arbeidet med å sikre videre drift ved Helgeland rehabilitering (HRIS) har i 2022 lagt beslag på store ressurser, både administrativt og politisk. Et stort antall kommuner på Helgeland har vedtatt å gå sammen om å etablere et felles interkommunalt selskap (IKS). Arbeidet med å sikre ny kontrakt med Helse Nord har pågått siden mars 2022. Tentativ tildelingsdato var fra Helse Nord fastsatt til uke 26, med oppstart ny kontrakt 01.01.23. På grunn av feil i anbudsprosessen som ikke lot seg rette ble hele anbudsprosessen annullert. Ny anskaffelsesprosess vil skje i 2023. Grunnlaget for videre drift beror på at en både lykkes med å etablere IKS og at man får tildelt tilstrekkelig antall døgn fra Helse Nord.

Økonomi

	Budsjett 2022 (kr)	Regnskap 2022 (kr)	Avvik (kr)	Avvik (%)
Helgeland rehabilitering	-	3.182.992	-3.182.992	-

På grunn av stor usikkerhet knyttet til anbudsprosessen i Helse Nord har driften i stor grad vært preget av midlertidighet. Helse Nord har i 2022 ikke foretatt tilleggskjøp av rehabiliteringstjenester slik de gjorde i 2021. Dette i tillegg til prosjektkostnader har gitt et negativt driftsresultat for Helgeland rehabilitering.

10. Investeringsprosjekter

Prosjekt	Kommentar	Slutført i 2022	Videreføres i 2023
Bredbåndsutbygging	Det ble i 2021 inngått kontrakt med Signal Bredbånd for utbygging av bredbånd i de resterende områdene i kommunen som ikke var med i fase 1. I denne ligger det inne en opsjon som kommunen har benytte seg av knyttet til utbygging av Hombornes.	Fase 2 ferdigstilt	Fase 3 gjennomføres i 2023
Buskhammeren boligfelt	Buskhammeren boligfelt ble ferdigstilt i august 2021. 16 nye kommunale boligtomter ble lagt ut til salg i oktober. Det er fortsatt utfordringer med adkomstveien til boligfeltet. Det er startet et arbeid for å se på løsninger som kan løse utfordringene	Påbegynt vurderinger av adkomst	Utbedring av adkomst avklares og gjennomføres i 2023
Nasjonal Turistveg - Sundshopen	Sømna kommune ervervet areal i Sundshopen der formålet er å stille området til disposisjon for Nasjonal Turistveier slik at de kan tilrettelegge for en bade- og rasteplass for veifarende og lokalbefolkning. Kommunen har videre ansvar for infrastrukturen vann, avløp, strøm, tilførselsveg og parkeringsplass. Utbyggingen ble ferdigstilt høsten 2022, og offisiell åpning blir våren 2023.	Ferdigstilt	Åpnes våren 2023
Ny barnehage Vik	Prosjektering ble igangsatt for eksisterende barnehage på Vik i 2022. Anbudsforespørsel og valg av tilbyder blir ferdigstilt i 1. kvartal 2023.	Prosjektering igangsatt	Gjennomføres i 2023
Ny brannsjon	Anbudskonkurranse og bygging i 2022 - ferdigstillelse og overtakelse i 2023	Påbegynt bygging	Åpnes 1. kvartal 2023
Salg av Sund barnehage	Salget kan ikke gjennomføres før 2023 da det er avhengig av renoveringen og fremdriften for prosjekt Vik Barnehage.		Salg gjennomføres i 2023, avhengighet til prosjekt Vik barnehage
Oppgradering fyranlegg	Prosjektering og energiberegning i forbindelse med alternativ oppvarming (luft til vann). Muligheter ENOVA tilskudd.		Videreføres i 2023
Ombygging legekantor	Ombygging og tilbygg i resepsjon og venterom område.	Igangsatt 2022	Ferdigstilles i 2023
Nytt kjøle og fryseanlegg på SOS	De gamle anleggene er skiftet ut med nye. Innkjøp og montasje.	Ferdigstilt	
Reguleringsplan Slyngemyra og Geoteknisk undersøkelse	Arbeid med regulering av området er igangsatt. Geoteknisk undersøkelse gjort i 2022	Ferdig Geoteknisk	Videreføres i 2023
Ny brannbil	Anbudsunderlag, konkurranse og tildeling av kontrakt ferdig i 2022. Levering av ny bil på slutten av 2023	Tildeling av kontrakt ferdig	Leveranse bil

Prosjekt	Kommentar	Slutført i 2022	Videreføres i 2023
Supplering av inventar Sømna hallen	Innkjøp av nye stoler og bord	Ferdigstilt	
Havreveien 5 – utskifting av kjøkken	Innkjøp og montasje, tilpasning universell utforming	Ferdigstilt	
Innkjøp av spylevogn	Anbudskonkurranse og innkjøp av ny spylevogn for bruk i avløpsnettet	Ferdigstilt	
Oppgradering basseng	Ny tak- og vegg konstruksjon og nye vindu	Ferdigstilt	
Adgangskontroll Sykehjemmet	Innkjøp og montasje av adgangskontroll i henhold til plan	Ferdigstilt	
Oppgradering av gatelys	Utskifting av armaturer til LED belysning. Innkjøp og montasje.	Ferdigstilt	
Oppgradering av kommunale veier	Oppgradering og asfaltering av veier med bakgrunn i tilstands rapport vei Sømna kommune	Ferdigstilt	

11. Oppfølging av politiske vedtak

Under følger en oversikt over status på de politiske saker som er behandlet i kommunestyret og som krever videre oppfølging administrativt.

Saksnr.	Sakstittel	Kommentar
22/07	Tilstandsrapport kommunal vei	Lagt til grunn ved prioritering av veier som ble asfaltert i 2022.
22/09	Bosetting av flyktninger	Bosatt i underkant av 50 flyktninger i 2022. Tilsatt flyktningkonsulent i 80 % stilling. Godt tverrfaglig samarbeid i kommunen.
22/10	Garanti og evt. kjøp av to leiligheter i Buskhammeren	Ikke realisert, men videreført i 2023.
22/12	Innbyggerinitiativ om redusert fartsgrense	Dette inngår i arbeidet med sentrumsplanen der man ser på trafikkmønster og sikkerhet.
22/22	Forvaltningsrevisjon om effektivitetsmåling og resultatstyring	Anbefalte tiltak er implementert i kommunens styringsdokumenter. Orienteringssak i kontrollutvalget.
22/23	Forvaltningsrevisjon SHMIL	Avsluttet.
22/30	Delegeringsreglement Sømna kommune	Ferdigstilt, men ikke publisert. Krever noen justeringer på grunn av endringer i organisasjonen.
22/31	Felles landbruksadministrasjon på Sør-Helgeland	Igangsettes 01.01.2023
22/32+37	Utredning brannsamarbeid	Igangsettes 01.03.2023
22/36	Dispensasjon fra kystsoneplan Helgeland - Akvafuture	Sendt til Statsforvalter for endelig vedtak.
22/61	Interkommunalt legevaktsamarbeid	Igangsettes 01.01.2023
22/63	Etablering av Helgeland rehabilitering IKS	Avventer tildeling fra Helse Nord.